XIII. ročník celoslovenskej súťaže

Svätoplukovo kráľovstvo ožíva

Základná škola kráľa Svätopluka Nitra

školský rok 2021/2022

Svätoplukovo kráľovstvo ožíva

Publikácia ocenených prác z 13. ročníka celoslovenskej súťaže: školský rok 2021/2022

Vydavateľ: ZŠ kráľa Svätopluka Nitra

Zostavili: Mgr. Dominika Zajarošová

Ilustrácia na obálke: Linda Gregorová

Náklad: 120 ks Rozsah: 80 s.

Rok vydania: 2022

Tlač: REA Nitra

ISBN 978-80-570-3949-5

EAN 9788057039495

Obsah

1. Zábery zo zasadnutí 5
2. Podporné materiály v našej škole 6
3. Ciele súťaže, aktuálne témy a kategórie 8
4. XIII. ročník súťaže Svätoplukovo kráľovstvo ožíva v číslach 10
5. Zápisnica zo zasadnutia komisie pre hodnotenie súťaže 12
6. Výsledková listina 19
7. Ocenené práce 24

Vážení kolegovia, podporovatelia talentov, milí žiaci!

Celoslovenská súťaž známa pod názvom Svätoplukovo kráľovstvo ožíva sa konala už po trinástykrát. Jej novým organizátorom sa stala Základná škola kráľa Svätopluka v Nitre.

Súťaž je zameraná na prezentáciu prác žiakov a žiačok základných škôl, gymnázií, špeciálnych škôl a tiež prác pedagogických zamestnancov, ktorí sú tvoriví, talentovaní a zároveň ochotní reprezentovať seba a svoju školu.

Názov súťaže odzrkadľuje snahu oživovať historické témy nášho národa, povzbudzovať k tvorivosti, nápaditosti a odvahe spracovať tieto, pre mladých ľudí už možno menej atraktívne, medzníky našich dejín.

Podľa tradičného rámca mala súťaž dve kolá. Po úspechu a výbere v školskom kole súťažiaci postúpili do celoštátneho kola. Zapojiť sa mohli v oblasti literárnej, výtvarnej alebo elektronickej. Prihlásených 269 súťažných prác, ktoré v druhom kole vyhodnocovala komisia, svedčí o tom, že súťaž má svojich podporovateľov a má zmysel ju aj naďalej organizovať.

Všetkým zúčastneným za spoluprácu a podporu ďakujeme a víťazom srdečne gratulujeme.

organizačný tím Základnej školy kráľa Svätopluka v Nitre

1. ZÁBERY ZO ZASADNUTÍ

1. PODPORNÉ MATERIÁLY V NAŠEJ ŠKOLE

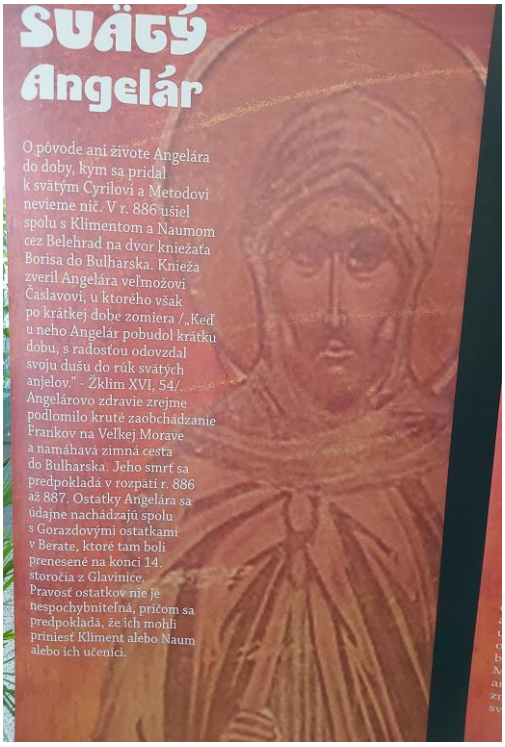

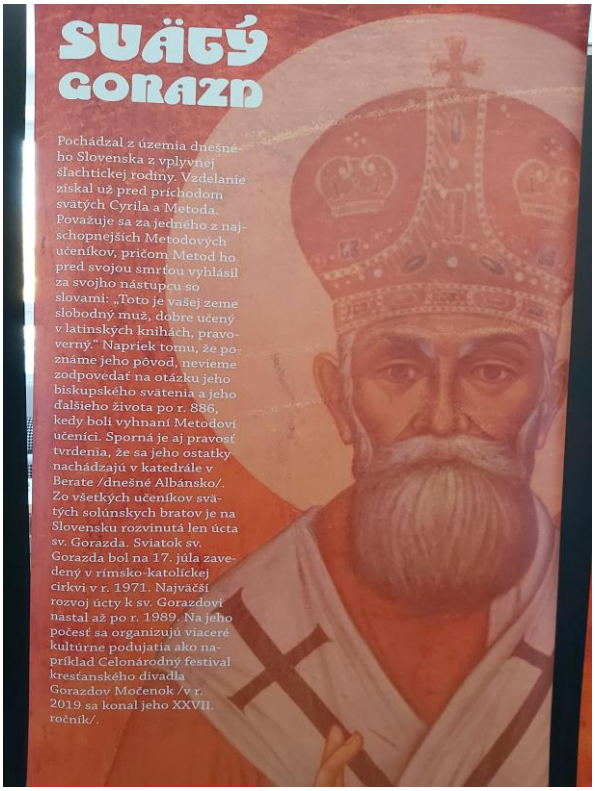

Svätoplukova ríša
STARÍ MAĎARI PRICHÁDZAJÚ
Vláda Svätopluka
Zánik Veľkej Moravy

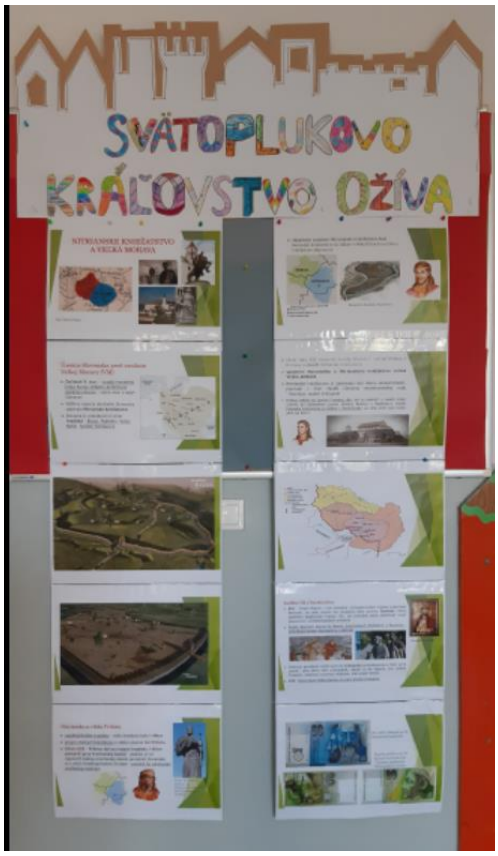
SVÄTOPLUKOVO
KRÁĽOVSTVO OŽÍVA

Svätoplukovo
kráľovstvo ožíva
Celoslovenská súťaž
Panovníci Veľkej Moravy
MOJMÍR I. (830 - 846)
RASTISLAV (846 - 870)
SVÄTOPLUK I. (870 - 894)
MOJMÍR II. (894 - 907)

2. CIELE SÚŤAŽE, AKTUÁLNE TÉMY A KATEGÓRIE

XIII. ročník celoslovenskej súťaže Svätoplukovo kráľovstvo ožíva

Vyhlasovateľ súťaže: Základná škola kráľa Svätopluka Nitra

Odborný garant: PhDr. PaedDr. Martin Bodis, PhD. - predseda komisie

Cieľ súťaže: Súťaž povzbudzuje k budovaniu národnej hrdosti a vlastenectvu. Je príspevkom k sebareflexii našej národnej identity, orientuje pozornosť na aktuálne témy v spoločnosti a významné historické medzníky.
Súťaž je registrovaná na MŠVVaŠ SR.

Témy (spoločné pre všetky časti a kategórie):

- **Svätopluk a Nitra**
- **Bol Svätopluk kráľ?**
- **Cyril a Metod a ich nasledovníci**
- **Sila slova a sila meča ako odkaz Svätoplukovho kráľovstva**
- **Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby**

Termíny:

- Vyhlásenie súťaže: **1. november 2021**
- Odoslanie prác a uzávierka súťaže: **1. február 2022**
- Vyhlásenie výsledkov: **29. apríl 2022**

Podmienky súťaže:

Súťaž má postupový charakter. Podmienkou účasti v celoštátnom kole je úspešný výber v školskom kole. Školské kolá organizujú školy, ktoré následne zašlú maximálne tri víťazné práce z jednotlivých kategórií na adresu organizátora súťaže.
Odbornú prípravu žiakov na súťaž zabezpečujú zapojené školy ako integrálnu súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu.
Súťaže sa môže zúčastniť žiak alebo pedagogický zamestnanec, ktorý napíše poéziu či prózu na danú tému v slovenskom jazyku, vytvorí výtvarné alebo elektronické dielo.
Vytvorené dielo musí mať súvislosť s cieľom súťaže a témami aktuálneho ročníka. Zaslané dielo nesmie byť do vyhlásenia výsledkov nikde publikované.
Prihlásené práce sa stávajú majetkom organizátora a budú slúžiť na študijné, publikačné a výstavné účely.

A) Literárna časť

Do súťaže budú zaradené literárne diela v rozsahu maximálne 4 strany, napísané v slovenskom jazyku. Z prozaických literárnych útvarov sa odporúčajú: rozprávky, poviedky, črty, reportáže, ...

B) Výtvarná časť

Do výtvarnej časti súťaže budú zaradené výtvarné diela formátu A4 – A3. Menšie a väčšie formáty budú vyradené. Odporúča sa maľba, kresba, grafika, kombinované techniky,... Každá práca musí byť čitateľne označená na zadnej strane podľa údajov na prihláške (stačí prilepiť prihlášku).

C) Elektronická časť

Do elektronickej časti súťaže budú zaradené elektronické diela – počítačové hry, prezentácie, kvízy, vlogy,...

LITERÁRNA ČASŤ	VÝTVARNÁ ČASŤ	
I.kategória žiaci 2. – 4. ročníka ZŠ	**I.kategória** žiaci 2.- 4. ročníka ZŠ	
• poézia • próza		**ELEKTRONICKÁ ČASŤ**
II.kategória žiaci 5. – 7. ročníka ZŠ, žiaci osemročných gymnázií príma – sekunda	**II.kategória** žiaci 5. – 7. ročníka ZŠ , žiaci osemročných gymnázií príma – sekunda	**I.kategória** žiaci 5. – 7. ročníka ZŠ , žiaci osemročných gymnázií príma – sekunda
• poézia • próza		
III.kategória žiaci 8. – 9. ročníka ZŠ, žiaci osemročných gymnázií tercia - kvarta	**III.kategória** žiaci 8. – 9. ročníka ZŠ, žiaci osemročných gymnázií tercia - kvarta	**II.kategória** žiaci 8. – 9. ročníka ZŠ, žiaci osemročných gymnázií tercia – kvarta
• poézia • próza		
IV.kategória pedagogickí zamestnanci • poézia, próza	**IV.kategória** žiaci zo špeciálnych základných škôl, špeciálnych výchovných zariadení.	

3. XIII. ROČNÍK SÚŤAŽE SVÄTOPLUKOVO KRÁĽOVSTVO OŽÍVA V ČÍSLACH

Celkový počet žiakov zapojených do **literárnej časti – PRÓZA** v jednotlivých kategóriách

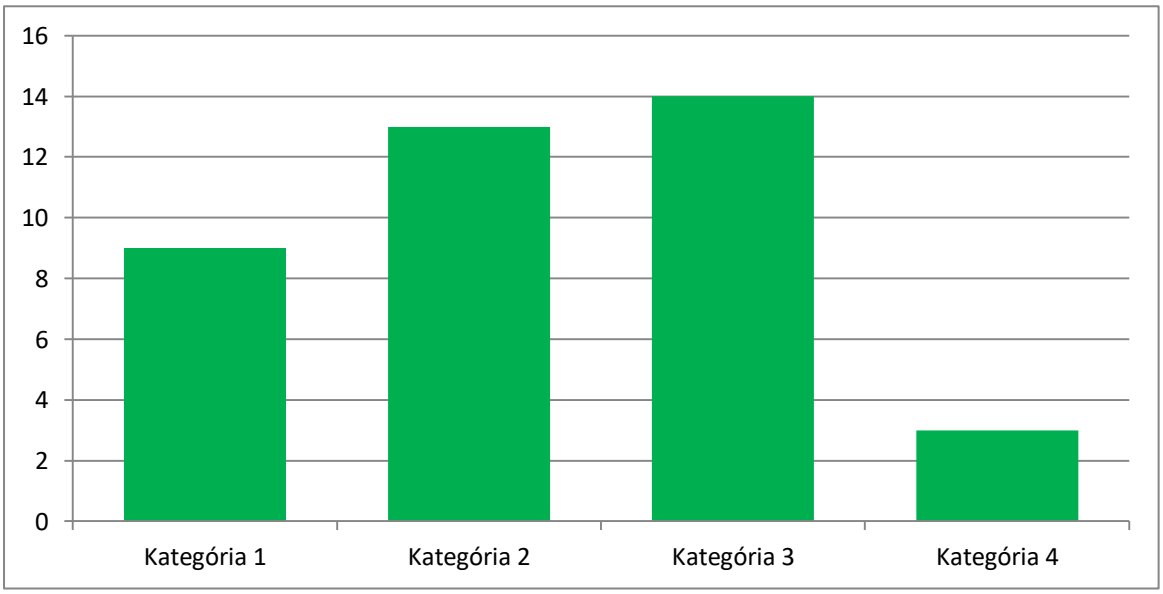

Celkový počet žiakov zapojených do **literárnej časti – POÉZIA** v jednotlivých kategóriách

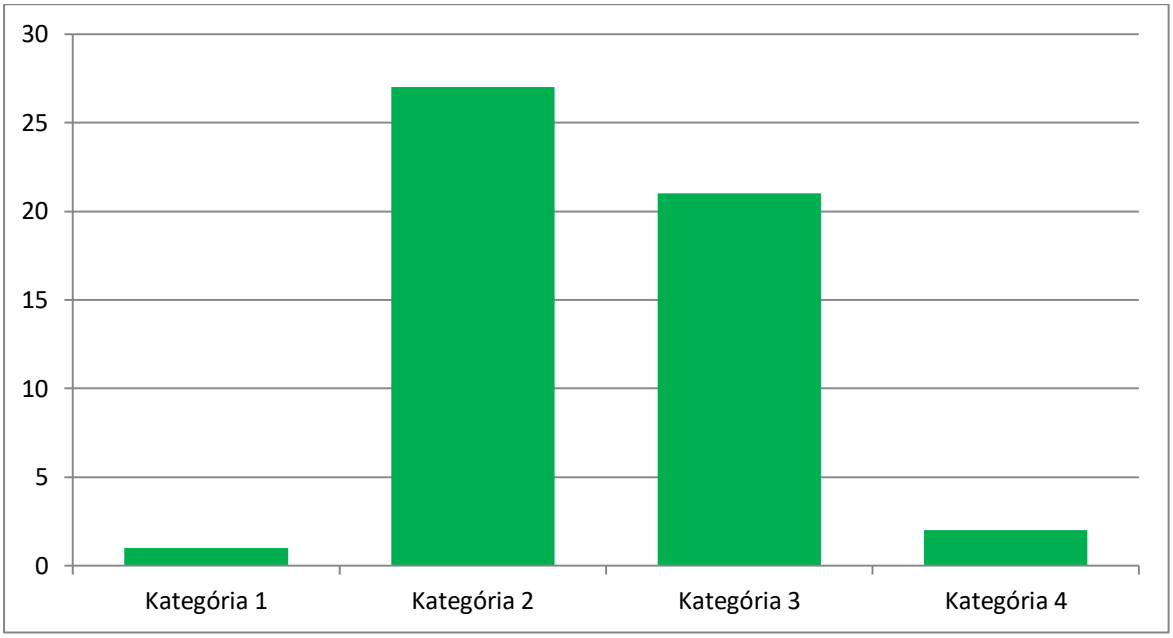

Celkový počet žiakov zapojených do **výtvarnej časti** v jednotlivých kategóriách

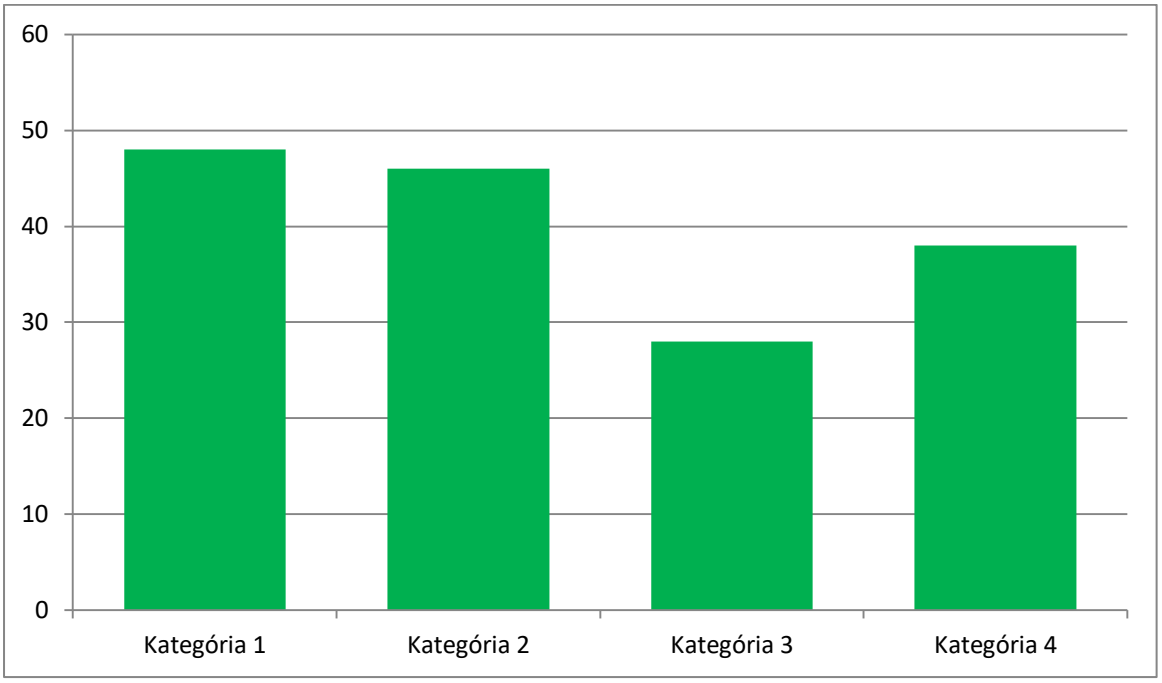

Celkový počet žiakov zapojených do **elektronickej časti** v jednotlivých kategóriách

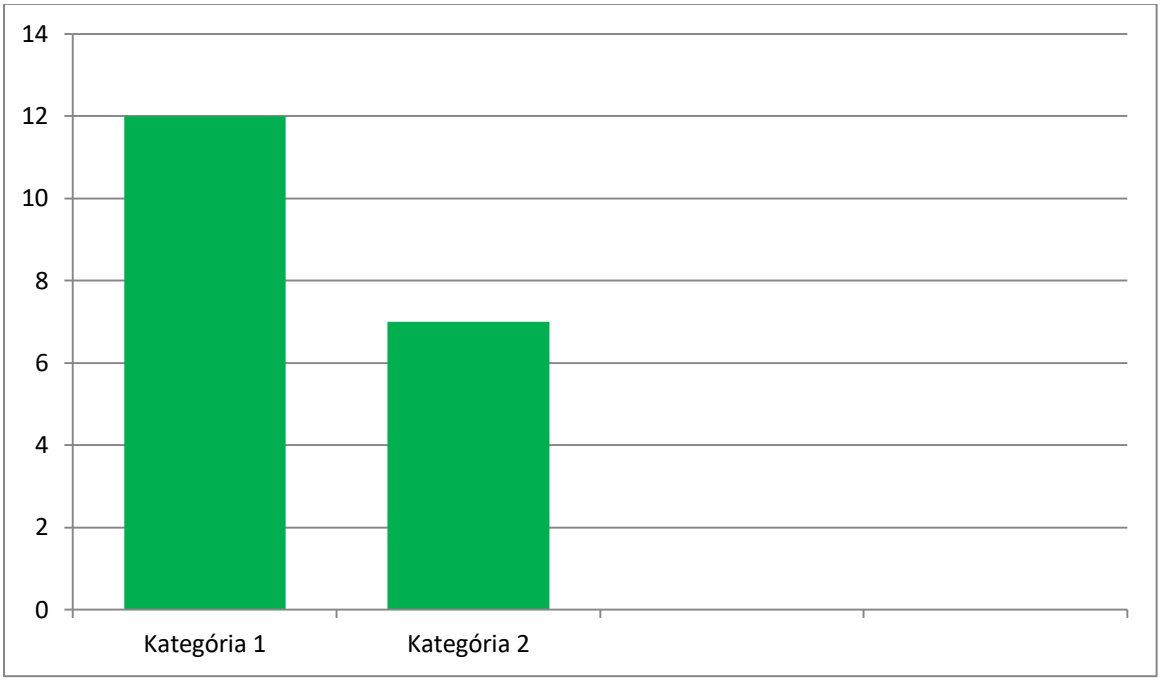

4. ZÁPISNICA ZO ZASADNUTIA KOMISIE PRE HODNOTENIE CELOSLOVENSKEJ SÚŤAŽE SVÄTOPLUKOVO KRÁĽOVSTVO OŽÍVA 2022

Miesto: Základná škola kráľa Svätopluka Nitra

Dátum: 4. 4. 2022, Nitra

Predseda komisie:
- PhDr. PaedDr. Martin Bodis, PhD.

Členovia komisie:
- Mgr. Alexandra Ďurišová
- PaedDr. Eva Lehoťáková, PhD.
- Mgr. Veronika Bilicová
- Mgr. Dominika Zajarošová

Literárna časť

Do literárnej časti súťaže sa zapojilo 33 škôl, ktoré prihlásili spolu 90 súťažných prác svojich žiakov a žiačok. Literárne práce mohli školy prihlasovať do štyroch kategórií. V každej z nich bola ešte vyčlenená časť poézia a časť próza.
Po podrobnom čítaní a analyzovaní každej jednej práce členovia komisie nezávisle od seba vybrali do užšieho výberu práce, ktoré boli podľa nich najhodnotnejšie. Následne spoločne vybrali víťazov na prvých troch miestach v každej kategórii.
Súťažiaci si mohli vybrať jednu z piatich tém:

- Svätopluk a Nitra
- Bol Svätopluk kráľ?
- Cyril a Metod a ich nasledovníci
- Sila slova a sila meča ako odkaz Svätoplukovho kráľovstva
- Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby

Najviac oslovila téma Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby (37 prác). Nasledovali témy Svätopluk a Nitra (18 prác), Bol Svätopluk kráľ? (15 prác), potom téma Sila slova a sila meča ako odkaz Svätoplukovho kráľovstva (13 prác). Téma Cyril a Metod a ich nasledovníci oslovila žiakov a žiačky najmenej. Vybralo si ju iba sedem súťažiacich.
Literárne práce zaslané do súťaže sú dôkazom toho, že veľkomoravská tematika je stále aktuálna a živá. Všetky prihlásené práce splnili stanovené kritériá. Tradične sa viac súťažiacich zapojilo s prozaickými prácami, čo im dávalo väčší priestor na spracovanie znalostí z dejín a tiež priestor na tvorivé písanie. Avšak zaznamenali sme pomerne často až schematické opisovanie najznámejšieho príbehu o lámaní prútov bez jeho ďalšieho rozvinutia alebo zapracovania do pútavejšieho príbehu. Okrem rozprávok, povestí , poviedok a

nešpecifikovaných príbehov, sme zaznamenali aj pokus o faktografické spracovanie tém. Avšak pomerne veľký rozsah týchto prác oberal porotcov o čitateľský zážitok.
Porota pri výbere ocenených prác hodnotila najmä originálny prístup k téme, štýl písania a výber jazykových prostriedkov. Napriek tomu, že žiakov a žiačky najviac oslovila téma Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby, do väčšiny prác sa táto myšlienka pretavila skôr povrchne, ako povinný dovetok bez hlbšieho zapracovania. Objavili sa aj práce, ktoré nezodpovedali veku pisateľa a bol v nich zjavný zásah dospelej osoby.

Napriek týmto postrehom musíme konštatovať, že ani pomerne krátky čas od vyhlásenia súťaže do jej uzávierky popretkávaný dištančným vzdelávaním a predĺženými vianočnými prázdninami neodradil žiakov a pedagógov a do súťaže bolo prihlásených množstvo kvalitných prác. Opäť sa potvrdilo, že súťaž má svoj zmysel, že tvorivé písanie je pre žiačky a žiakov prirodzené a dokážu spracovať aj historické témy.

Osobitné poďakovanie patrí všetkým pedagógom, ktorí svojim žiakom venovali čas, podporovali a motivovali ich a vybrali a poslali tie najlepšie práce, vhodné na reprezentáciu svojej školy.

≈ Literárna časť

Počet zúčastnených škôl spolu – **33**
Počet súťažných literárnych prác spolu – **90**

Počet škôl /literárnych prác podľa kategórií:

1. kategória – **5/10** **z toho poézia: 9** **próza: 1**
2. kategória – **28/40** **z toho poézia: 13** **próza: 27**
3. kategória – **16/35** **z toho poézia: 14** **próza: 21**
4. kategória – **4/5** **z toho poézia: 3** **próza: 2**

Počet literárnych prác podľa témy:

1. téma: Svätopluk a Nitra /**18**
2. téma: Bol Svätopluk kráľ? /**15**
3. téma: Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby /**37**
4. téma: Sila slova a sila meča ako odkaz Svätoplukovho kráľovstva /**13**
5. téma: Cyril a Metod a ich nasledovníci /**7**

Zapojenie sa škôl do súťaže podľa krajov:

1. Nitriansky kraj – 39,4 % (13 škôl)
2. Košický kraj – 30,3 % (10 škôl)
3. Prešovský kraj –12,1 % (4 školy)
4. Bratislavský kraj – 12,1 % (4 školy)
5. Trnavský kraj – 3,0 % (1 škola)
6. Trenčiansky kraj – 3,0% (1 škola)
7. Banskobystrický kraj - nezapojila sa žiadna škola

Vyhodnotenie súťaže /výherné práce:

1. kategória /2., 3., 4. ročník ZŠ/:

poézia

1. miesto – Dean Tomas, Spišská Belá, Prešovský kraj
2. miesto – Damián Rimóci, Tlmače, Nitriansky kraj
3. miesto – Ester Faustína Liptáková, Margecany, Košický kraj

próza

1. miesto – neudelené
2. miesto – neudelené
3. miesto – neudelené

2. kategória /5., 6., 7. ročník ZŠ a príma, sekunda osemročných gymnázií/:

poézia

1. miesto – Oliver Alexander Ptáček, Komjatice, Nitriansky kraj
2. miesto – Klára Gajarská, Majcichov, Trnavský kraj
3. miesto – Nikol Drlíková, Rišňovce, Nitriansky kraj

próza

1. miesto – Stelka Ferencziová, Nitra, Nitriansky kraj
2. miesto – Rebeka Kuželová, Komjatice, Nitriansky kraj
3. miesto – Daniel Vaniš, Záhorská Ves, Bratislavský kraj

3. kategória /8., 9. ročník ZŠ a tercia, kvarta osemročných gymnázií/:

poézia

1. miesto – Matej Nagy, Bratislava, Bratislavský kraj
2. miesto – Nina Šmátralová, Nitra, Nitriansky kraj
3. miesto – Adam Hlupík, Spišské Podhradie, Prešovský kraj

próza

1. miesto – Nina Nerádová, Záhorská Ves, Bratislavský kraj
2. miesto – Mária Krajmerová, Vinodol, Nitriansky kraj
3. miesto – Nikol Lévaiová, Košice, Košický kraj

4. kategória /pedagogickí zamestnanci/:

poézia

1. miesto – Mgr. Jana Ruščáková, PhD., Vtáčkovce, Košický kraj

2. miesto – Mgr. Tibor Kováč, Nitra, Nitriansky kraj
3. miesto – Mgr. Stanislava Štulajterová, Výčapy-Opatovce, Nitriansky kraj

próza

1. miesto – PhDr. Alena Vítová, Vtáčkovce, Košický kraj
2. miesto – Mgr. Darina Dzurilová, Spišské Vlachy, Košický kraj
3. miesto – neudelené

Výtvarná časť

Toto obdobie je v našich dejinách považované za najslávnejšiu epochu našej histórie a preto sa členovia komisie potešili, že téma motivovala malých i veľkých výtvarníkov a svojimi dielami oživili minulosť. V štyroch kategóriách žiaci výtvarne stvárnili historické témy a ich prepojenie so súčasným životom. Pohľad do minulosti obohatili o zážitky, predstavy a osobné skúsenosti. Výtvarné práce žiakov boli

- svojské reakcie na príbehy prečítané alebo vypočuté...
- diela vytvorené pod vedením pani učiteľky...
- diela, ktoré originálne dopĺňajú alebo dotvárajú obsah historických príbehov...
- diela v podobe kresieb, malieb a kombinovaných techník...
- diela bohaté na farebnú škálu...
- a všetky diela vytvorené s nadšením a citlivosťou vlastnou len deťom....

S radosťou sme privítali veľké množstvo detských prác zameraných na veľkomoravskú tradíciu, na osobnosť kráľa Svätopluka, sv. Cyrila a Metoda a ich nasledovníkov. Žiaci sa snažili nakresliť portréty osobností a príbehy z ich života, a zachytili aj rôzne výjavy zo života ľudí tej doby. Viditeľný bol posun od tradície k prítomnosti, historické udalosti sa stali zdrojom a inšpiráciou na vyjadrenie súčasného života. Je zrejmé, že pani učiteľky v školách venujú pozornosť odkazu Svätopluka a cyrilo-metodskej tradícii, čítajú knihy, rozprávajú sa na túto tému a žiaci svoje vedomosti vyjadrujú nie len slovom, ale svoje zážitky aj obrazom. Z výtvarných techník dominovala maľba vodovými a temperovými farbami, kresba ceruzkou a kolorovaná kresba. Zaujímavé sú kompozície s využitím staroslovienskeho písma, spracované ako lettrizmus a papierové koláže. Najtvorivejšie k témam pristupovali žiaci 2., 3. a 4. ročníka ZŠ (1. kategória). Veľmi originálne a farebne zaujímavé sú práce žiakov zo špeciálnych základných škôl a špeciálnych výchovných zariadení (4. kategória). S rôznymi technikami sa prezentovali najmä žiaci 8. a 9. ročníka ZŠ (3. kategória). Žiaci tejto kategórie majú najlepšie zvládnuté remeselné aspekty kresby a maľby, a koncentrovali sa viacej na výraz zvolenej témy.

Výtvarnú tvorbu každého žiaka si porota veľmi váži a tie najlepšie diela a ich autorov sme ocenili. Našou úlohou bolo vybrať a oceniť práce spĺňajúce štyri základné kritériá**:**

- osobitosť výtvarného stvárnenia a myšlienka diela,
- autenticita, originalita rukopisu a podanie myšlienky,
- sila výpovede diela,
- celkový výraz práce.

Oceneným žiakom gratulujeme a všetkým zúčastneným prajeme mnoho úspechov a radosti z výtvarnej činnosti.

≈ **Výtvarná časť**

Počet zúčastnených škôl spolu – **57**
Počet výtvarných prác spolu – **160**

Počet škôl /výtvarných prác podľa kategórií:

5. kategória – **20/48**
6. kategória – **24/46**
7. kategória – **14/28**
8. kategória – **17/38**

Počet výtvarných prác podľa témy:

6. téma: Svätopluk a Nitra /**38**
7. téma: Bol Svätopluk kráľ? /**40**
8. téma: Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby /**25**
9. téma: Sila slova a sila meča ako odkaz Svätoplukovho kráľovstva /**18**
10. téma: Cyril a Metod a ich nasledovníci /**39**

Zapojenie sa škôl do súťaže podľa krajov:

8. Nitriansky kraj – 38,6 %
9. Košický kraj – 26,32 %
10. Žilinský a Prešovský kraj – rovnako po 8,77 %
11. Bratislavský kraj – 3,51 %
12. Trnavský kraj – 1,75 %
    Nezapojili sa Trenčiansky a Banskobystrický kraj.

Vyhodnotenie súťaže /výherné práce:

1. kategória /2., 3., 4. ročník ZŠ:

1. miesto – Nellka Petríková, Levice, Nitriansky kraj
2. miesto – Mariola Krajčovič, Nitra, Nitriansky kraj
3. miesto – Alex Bartal, Bešeňov, Nitriansky kraj

2. kategória /5., 6., 7. ročník ZŠ a prima, sekunda gymnázia:

1. miesto – Natália Knapová, Nitra, Nitriansky kraj
2. miesto – Nela Boledovičová, Jarok, Nitriansky kraj
3. miesto – Sandra Valášková, Žilina, Žilinský kraj

3. kategória /8., 9. ročník ZŠ a tercia, kvarta gymnázia:

1. miesto – Janka Paľová, Budkovce, Košický kraj
2. miesto – Alexandra Turzová, Vinodol, Nitriansky kraj
3. miesto – Džesika Biharyová, Veľký Ďur, Nitriansky kraj

4. kategória /ŠZŠ:

1. miesto – Miroslav Janičo, Vtáčkovce, Košický kraj
2. miesto – Peter Turták, Vtáčkovce, Košický kraj
3. miesto – Nikolas Takács, Levice, Nitriansky kraj

Elektronická časť

Komisia mala náročnú úlohu, musela rozhodnúť, ktoré dielo si zaslúži umiestnenie. Všetky práce si zaslúžia veľkú pochvalu, no na ocenenie sme vybrali z každej kategórie tri najoriginálnejšie.

V elektronickej časti sme na vybrané témy mali vytvorené dve kategórie. Do prvej sa mohli zapojiť žiaci 5. – 7. ročníka ZŠ, žiaci osemročných gymnázií príma – sekunda a do druhej kategórie žiaci 8. – 9. ročníka ZŠ, žiaci osemročných gymnázií tercia – kvarta.

Žiaci mohli využiť svoju kreativitu a nadanie na vytvorenie rôznych elektronických prác. Pod pojmom elektronické diela si predstavujeme – počítačové hry, prezentácie, videofilmy, vlogy, webové stránky a iné kreatívne nápady.

V tomto ročníku sa do súťaže v rámci elektronickej časti zapojilo spolu 19 žiakov (diel). Z prvej kategórie nám zaslalo prihlášku 12 žiakov pod vedením vyučujúcej/ho a z druhej kategórie nám zaslalo prihlášku 7 žiakov so svojimi dielami. Kraje, ktoré sa zúčastnili elektronickej časti súťaže sú Prešovský, Košický, Nitriansky a Bratislavský kraj. Najviac diel nám prišlo z Košického kraja. Z prvej kategórie nám žiaci zasielali najviac diel na tému Svätopluk a Nitra a Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby. V druhej kategórii bola spracovaná téma Cyril a Metod a ich nasledovníci. Kreatívnejšie diela sme mali možnosť hodnotiť najmä z prvej kategórie.

Žiaci okrem prezentácií zasielali aj videá alebo videá, ktoré boli natočené a interpretované žiakmi. Zaujímavé boli aj vytvorené elektronické hry alebo elektronický kvíz i webová stránka, ktorá bola precízne zhotovená. Mali sme možnosť vidieť aj niekoľko pekných prezentácií, no komisiu viac zaujali omnoho kreatívnejšie vyššie spomenuté elektronické diela. Pri výbere sa komisia zamerala predovšetkým na originalitu a náročnosť spracovania zvolenej témy. Z uvedeného vyplýva, že komisiu skôr zaujali elektronické diela iného charakteru než prezentácia. Nakoľko sa prezentácia vyskytovala v zaslaných elektronických prácach najčastejšie, jednu komisia vybrala na ocenenie. Slabé stránky diel, na ktoré by sme chceli upozorniť sa týkajú najmä gramatických častí prác. Prezentácie obsahovali veľa textu, málo obrázkov a v mnohých chýbali animačné prvky, prípadne hudobný podklad. Pri vytváraní videí žiakmi by mala byť reč žiakov jasná, zrozumiteľná a plynulá, hlavne nie veľmi rýchla. Vytvorená hra, video či kvíz by mali byť taktiež aspoň v 5 sekundových intervaloch pri preklikávaní snímok. Nápad a originálne prevedenie sú základom pre úspešnú prácu.

- ≈ **Elektronická časť**

Počet zúčastnených škôl spolu – **8**
Počet elektronických prác spolu – **19**

Počet škôl /elektronických prác podľa kategórií:

1. kategória – **7/12**
2. kategória – **2/7**

Počet elektronických prác podľa témy:

1. téma: Svätopluk a Nitra /**4**
2. téma: Bol Svätopluk kráľ? /**2**
3. téma: Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby /**6**
4. téma: Sila slova a sila meča ako odkaz Svätoplukovho kráľovstva /**0**
5. téma: Cyril a Metod a ich nasledovníci /**9**

Zapojenie sa škôl do súťaže podľa krajov:

1. Nitriansky kraj – **12,5 %**
2. Košický kraj – **50 %**
3. Prešovský kraj –**12,5 %**
4. Bratislavský kraj – **25 %**

Nezapojili sa Trenčiansky, Trnavsky, Žilinsky a Banskobystrický kraj.

Vyhodnotenie súťaže /výherné práce:

1. kategória /5., 6., 7. ročník ZŠ a príma – sekunda gymnázia:

1. miesto – Radovan Javorský, Košice, Košický kraj
2. miesto – Laura Šimko, Rožňava, Košický kraj
3. miesto – Kristína Kulichová, Nitra, Nitriansky kraj

2. kategória /8., 9. ročník ZŠ a tercia – kvarta gymnázia:

1. miesto – Michaela Daňková, Košice, Košicky kraj
2. miesto – Frederika Madzsóová, Košice, Košicky kraj
3. miesto – Veronika Kuglová, Košice, Košicky kraj

5. VÝSLEDKOVÁ LISTINA

Literárna časť: poézia/I. kategória

1.miesto	Dean Tomas	Svätopluk	ZŠ J.M.Petzvala, Spišská Belá
2.miesto	Damián Rimóci	Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby	ZŠ Tlmače
3.miesto	Ester Faustína Liptáková	Nitra a Svätopluk	ZŠ s MŠ Margecany

Literárna časť: poézia/II. kategória

1.miesto	Oliver Alexander Ptáček	Cyril a Metod a ich nasledovníci	ZŠ s MŠ Ondreja Cabana, Komjatice
2.miesto	Klára Gajarská	Svätopluk	ZŠ J.Palárika, Majcichov
3.miesto	Nikol Drlíková	Cyril, Metod a ich nasledovníci	ZŠ s MŠ Rišňovce

Literárna časť: poézia/III. kategória

1.miesto	Matej Nagy	Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby	ZŠ Medzilaborecká, Bratislava
2.miesto	Nina Šmátralová	Sila slova a sila meča ako odkaz Svätoplukovho kráľovstva	ZŠ kráľa Svätopluka, Nitra
3.miesto	Adam Hlupík	Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby	ZŠ Palešovo námestie, Spišské Podhradie

Literárna časť: poézia/IV. kategória

1.miesto	Mgr. Jana Ruščáková, PhD.	Sila slova a sila meča ako odkaz Svätoplukovho kráľovstva	Špeciálna ZŠ, Vtáčkovce
2.miesto	Mgr. Tibor Kováč	Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby	ZŠ Krčméryho, Nitra
3.miesto	Mgr. Stanislava Štulajterová	Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby	ZŠ Výčapy-Opatovce

Literárna časť: próza/I. kategória

1.miesto	neudelené		
2.miesto	neudelené		
3.miesto	neudelené		

Literárna časť: próza/II. kategória

1.miesto	Stelka Ferencziová	Svätopluk a Nitra	ZŠ kráľa Svätopluka, Nitra
2.miesto	Rebeka Kuželová	Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby	ZŠ s MŠ Ondreja Cabana, Komjatice
3.miesto	Daniel Vaniš	Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby	ZŠ Záhorská Ves

Literárna časť: próza/III. kategória

1.miesto	Nina Nerádová	Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby	ZŠ Záhorská Ves
2.miesto	Mária Krajmerová	Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby	ZŠ Vinodol
3.miesto	Nikol Lévaiová	Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby	ZŠ Belehradská, Košice

Literárna časť: próza/IV. kategória

1.miesto	PhDr. Alena Vítová	Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby	Špeciálna ZŠ, Vtáčkovce
2.miesto	Mgr. Darina Dzurilová	Sila slova a sila meča ako odkaz Svätoplukovho kráľovstva	ZŠ Komenského, Spišské Vlachy
3.miesto	neudelené	neudelené	neudelené

Výtvarná časť: I. kategória

1.miesto	Nellka Petríková	Svätopluk a Nitra	ZŠ Pri Podlužianke Levice
2.miesto	Mariola Krajčovič	Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby	Súkromná ZŠ UNES Nitra
3.miesto	Alex Bartal	Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby	ZŠ Bešeňov

Výtvarná časť: II. kategória

1.miesto	Natália Knapová	Cyril a Metod a ich nasledovníci	Súkromná ZŠ UNES Nitra
2.miesto	Nela Boledovičová	Cyril a Metod a ich nasledovníci	ZŠ s MŠ Jarok
3.miesto	Sandra Valášková	Svätopluk a Nitra	ZŠ Martinská Žilina

Výtvarná časť: III. kategória

1.miesto	Janka Paľová	Sil slova a sila meča ako odkaz Svätoplukovho kráľovstva	ZŠ Júlie Bilčíkovej Budkovce
2.miesto	Alexandra Turzová	Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby	Základná škola Vinodol
3.miesto	Džesika Biharyová	Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby	ZŠ Mochovská Veľký Ďur

Výtvarná časť: IV. kategória

1.miesto	Miroslav Janičo	Cyril a Metod a ich nasledovníci	ŠZŠ Vtáčkovce
2.miesto	Peter Turták	Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby	ŠZŠ Vtáčkovce
3.miesto	Nikolas Takács	Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby	Spojená škola internátna – ŠZŠ Levice

Elektronická časť: I. kategória

1.miesto	Radovan Javorský	Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby	Gymnázium Alejová Košice
2.miesto	Laura Šimko	Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby	Gymnázium P.J.Šafárika, Rožňava
3.miesto	Kristína Kulichová	Cyril a Metod a ich nasledovníci	ZŠ Kráľa Svätopluka, Nitra

Elektronická časť: II. kategória

1.miesto	Michaela Daňková	Cyril a Metod a ich nasledovníci	ZŠ Belehradská Košice
2.miesto	Frederika Madzsóová	Cyril a Metod a ich nasledovníci	ZŠ Belehradská Košice
3.miesto	Veronika Kuglová	Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby	Gymnázium Alejová Košice

OCENENÉ PRÁCE

LITERÁRNA ČASŤ

1. KATEGÓRIA

Poézia

1. miesto

Dean Tomas
Svätopluk

2. miesto

Damián Rimóci
Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby

3. miesto

Ester Faustína Liptáková
Nitra a Svätopluk

Próza

1. miesto

neudelené

2. miesto

neudelené

3. miesto

neudelené

Dean Tomas
Svätopluk

Bola raz jedna slovanská skrýša,
začali ju volať Veľkomoravská ríša.
Panoval v nej jeden kráľ,
ten troch statných synov mal.
Kráľ bol mocný ako buk,
volali ho Svätopluk.
Vládol on tam pevnou rukou,
nebolo to preňho mukou.
Ľudia si ho obľúbili
remeslami obdarili,
šperky, výzbroj zhotovili,
a kráľovi tak lahodili.
Keď však jeho posledná hodina prišla,
myšlienka mu v hlave blysla,
tak svojich troch synov pozýva,
pekne sa na nich zadíva,
ukázal im tri zviazané prúty,
otcov odkaz ich však nezarmútil.
Prvý syn ohýna prúty,
pokoriť ich chce, je rozhodnutý,
Druhému sa ohnúť prúty žiada,
nepomôže tu žiadna rada,
Tretí syn ich chcel skriviť ako vlas,
zadržal ho otcov hlas.

„Naučte sa držať svorne,
a nikto Vás nepremohne !“
Svornosť medzi bratmi nebola,
hádali sa denne dokola.
Otcova rada nemala dlhú moc,
ríša sa rozpadla za jedinú noc.

Damián Rimóci
Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby
Lekcia pokory

Bol raz jeden múdry pán,
čo za blahom ľudu stál.
Svätoplukom ho volali,
korunu na hlavu mu dali.

Svätopluk tri prúty mal,
do zväzku ich zamotal.
Jeden prút sťa porisko,
tri prúty sťa horisko.

Učil synov k večnej sile,
učil synov k jednote,
mladosť je však na dlhé míle,
niet pomoci pyšnote.

Po otcovej smrti bratia boli hluchý,slepý,
nepočuli otcov hlas,
rozdelili prúty zas.
Pýcha väčšia ako prút,
rozdelila Veľkomoravský ľud.

Linda Gregorová
ZŠ Tribečská, Topoľčany

Ester Faustína Liptáková
Nitra a Svätopluk

Slávne mesto máme
v našej krajine,
Nitrou ho nazývame
a ním sa pýšime.

Bolo to už dávno,
keď tam ľudské nohy vkročili
a nad svojimi hlavami
ich slamenné strechy chránili.

Ako voda tiekla
zimou či letom,
Nitra rástla každým dňom
až sa stala kniežactvom.

Keď jej prvé zvony
v kostole zazvonili,
Slovenskí ľudkovia
s Pribinom sa pomodlili.

Potom však prišiel čas,
keď Rastislav musel preč,
lebo mocný Svätopluk
chcel ho vyhnať hneď.

Tento silný kráľ
rád so šabľou bojoval
a Veľkú Moravu
udatne rozširoval.

Starobylé mesto Nitra
na všetko si pamätá
a jej slávna história
v kameňoch je ukrytá.

LITERÁRNA ČASŤ

2. KATEGÓRIA

Poézia

1.miesto
Oliver Alexander Ptáček
Cyril a Metod a ich nasledovníci

2.miesto
Klára Gajarská
Svätopluk

3.miesto
Nikol Drlíková
Cyril, Metod a ich nasledovníci

Próza

1.miesto
Stelka Ferencziová
Svätopluk a Nitra

2.miesto
Rebeka Kuželová
Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby

3.miesto
Daniel Vaniš
Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby

Oliver Alexander Ptáček

Cyril a Metod a ich nasledovníci Dary Slovanom

Slovanský národ spanilý, požiadal o jazyk jednotný,
dlhá ich cesta bola k nám,
keď Konštantín a Metod prišli,
pre národ slovanský písmo a reč stvorili.

Nitrička naša spanilá,
v roku 863 mudrcov dvoch privinula,
očarení krásou našej krajiny,
náš krásny kraj hlaholikou obdarili.

Hlásali písmo a krásnu reč,
nik nezdvihol proti nim meč,
do Ríma sa Konštantín a Metod vybrali,
aby slovanskú reč pre národ obhajovali.

Tak v roku 867 pápež slovanskú reč posvätil,
mudrcov za kňazov vysvätil.
Slovanský jazyk bol schválený
národ jasal nadšený.

Konštantín cestou zdrvený,
vydýchol v Ríme raz posledný...
Metod sa biskupom stal,
čo nepáčilo sa nemeckým kniežatám.

V zajatí držali ho roky,
v jeho vysvätení videli ohrozenie svojej moci.
Obhájiť svoju česť musel
pre národ hrdinom - stal sa arcibiskupom.

Posolstvo svojim učeníkom ďalej hlásal a odovzdával,
slovanský národ sa naďalej vzdelával.
Konštantín a Metod v srdciach ostávajú,
ich pamiatku si ľudia stále pripomínajú.

Nitra kolískou dejín sa stala,
to staré stále nám odovzdáva.
Jej kúty históriou dýchajú,
dejiny a pamiatky návštevníkom núkajú.

Keď cez most na hrad vstupujem,
históriu a vznešenosť s každej časti pociťujem.
Dejiny sálajú v každom rohu hradu a nádvoria,
spomienky zachované na každého zapôsobia.

Nitra milá, Nitra, ty slovenská mati!
Čo pozriem na teba, musím zaplakati.
Ty si bola sídlo kráľa Svätopluka,
keď tu panovala jeho mocná ruka.

Ty si bola sväté mesto Metodovo,
keď tu našim otcom kázal božie slovo.
Teraz tvoja sláva v tôni skrytá leží.
Tak sa časy menia, tak tento svet beží!

Nina Šmátralová
ZŠ kráľa Svätopluka Nitra

Klára Gajarská
Svätopluk

Stojím pod Nitrou na hrad sa pozerám,
Čo je moje poslanie dobre sa pamätám,
O Svätoplukovi spísať báseň,
Dám do nej všetku svoju vášeň.

Začnem krásou Nitrianskeho hradu,
Múry si spievajú prekrásnu baladu,
Vyhnanie Pribinu do diale,
Blatnohrad meno jej pevnosti obývanej.

Sila slova dnes už pre veľa ľudí neznáma,
Sila meča robí z každého veľkáňa,,
Každý iba vojnu, bitky a spory,
Pozrite predsa len kam sme sa dostali.

Ona sa nedá zmeniť-minulosť,
No nemali by sme mať v sebe veľkú zlosť,
Môžeme mať aj týždňový pôst,
Niekedy však spravíme bárs aký skvost.

Aj pekné veci sa diali na tej našej pláni,
Nikto však nepoznal Svätoplukove plány,
Na koni vždy sedával,
O svoje stádo bojoval.

Panovníkov bolo a bude asi veľa,
Kedy im je jedno pondelok či nedeľa,
V tejto dobe svoje hrady už nestavajú,
Jednoduché paláce roky obývajú.

Mali by sme vedieť, že sila nie je všetko,
Kone sa nesprávajú bohvieako krotko,
Silou slová mohli by sme aj veľhory preniesť,
Len by preto niekto musel túto cestu prejsť.

Nikol Drlíková
Cyril, Metod a ich nasledovníci

Sv. Cyril báseň Proglas vytvoril.
Bol on bratom Metoda,
no v roku 869 zomiera.

Za života však stihol veľa.
Hlásal lásku, vieru v Boha.
S Metodom si rozumeli,
slovanské písmo vytvorili.

Hlaholika, veru tak,
bola písmo a či znak?

Ako každý učiteľ,
svojich žiakov mal.
Navzájom si pomáhali,
učilište im postavili.

Prekladali sv. písmo,
filozof a mnísi.
Cyril, Metod, piati žiaci,
to sú sv. Sedmopočetníci.

Gorazd bol ten vyvolený,
Metodovi pomáhal.
A keď Metod odobral sa k nebesiam,
jeho nástupcom sa stal.

Keď však Metod zomrel,
nebolo to ľahké.
Bohoslužby zakázali,
vyhnali ich s obavami.

Učeníci verní
rozbehli sa po svete.
Ich životy skúšané,
zo zväzkov sa dozviete.

Stelka Ferenczíová
Svätopluk a Nitra

Už som si myslela, že nezazvoní ! Hodina fyziky dnes nemala konca. Konečne som si mohla rozbaliť moju desiatu. Dúfam, že tam bude niečo dobré. Keď som konečne otvorila box, tak som zistila, že to nie je také zlé. Bol tam hotdog a bublanina od babky. Čo iné by som si mohla priať. Ach nie, už zvoní! Máme dejepis s našou pani učiteľkou Erikou Lukáčovou. Nie je to prísna učiteľka, ale ani najmilšia, no aj tak ju mám rada. Prišla do triedy a bolo hneď vidieť, že má zlú náladu. Keď zapísala chýbajúcich, tak si nás všetkých premerala pohľadom a zrazu na mňa zakričí: „Klarisa, vystri sa a neseď ako v krčme!“. Hneď som zbystrila a posadila som sa normálne. Pani učiteľka spustila prezentáciu na PowerPointe o Veľkej Morave a o kniežati Svätoplukovi. Snažila som sa počúvať pani učiteľku, ale to sa nedalo. Pomaly sa mi zatvárali oči, až som zrazu zaspala. Snívalo sa mi, že som sa ocitla v stredovekej škole. Na veľkej drevenej tabuli boli rôzne symboly, zrejme hlaholika. A náhle sa zvonka ozve: „Počúvajte, počúvajte, náš milovaný knieža Svätopluk nás opúšťa!“ Všetci spozorneli. Vonku boli počuť zdesené hlasy ľudí, ktorí vraveli, že čo si teraz počneme a že Svätoplukovi traja synovia nás neochránia. Všade, vonku aj v triede, kde boli jedenásť až dvanásť ročné deti bolo cítiť neistotu. Nečakane pricválali traja Svätoplukovi synovia Mojmír, Svätopluk a Predslav. Sedeli na koňoch, ktorých následne priviazali o najbližší plot a začali vravieť čo im ich milovaný otec a knieža povedal. „Otec nám na smrteľnej posteli vravel: Moji milí synovia! Pomaly už zomieram a prosím vás, aby ste túto zem ochránili a aby ste boli silní. Rozdal nám každému po jednej paličke a prikázal: skúste ich zlomiť! Každý z nás svoju paličku jednoducho zlomil. Potom nám dal zväzok prútov...“ Náš pán učiteľ ukončil vyučovanie, aby sme si mohli vypočuť celý príbeh, ktorý rozprávali Svätoplukovi synovia. Keď odišli, tak som išla sama ďalej. Neďaleko bolo vidieť staré domčeky s podobným tvarom , väčšina z nich mala slamené strechy a drevené alebo kamenné steny. Pri domoch v ohradách boli zvieratá a každý domček mal pri sebe malú záhradku so zeleninou a obilím. Sem tam prešiel po dedinke nejaký človek. Keď som prišla na trhovisko, bolo tam viac ruchu. Predávalo sa tam jedlo, šperky, motyky, lopaty, nože, sekery... Každý tam vyjednával a obchodoval. Ako som tak šla ďalej, prišla som k veľkému domu s veľkou záhradou. Asi patril bohatej rodine, lebo bol oproti tým ostatným domčekom iný. A zrazu mi pohľad padol na kráľovských plnokrvníkov priviazaných o plot. Neodolala som a nenápadne som vysadla na krásneho bieleho koňa. Popohnala som ho a on začal zbesilo cválať. Nedokázala som ho zastaviť a predo mnou sa zjavil veľký kamenný múr, ktorý sa nebezpečne približoval. Obzriem sa, a vidím troch bratov ako za mnou bežia a kričia na mňa: „Klarisa, Klarisa!“ Hlas sa pomaly strácal a ja som sa začala prebúdzať. Pred sebou vidím pani učiteľku ako na mňa pozerá a vraví: „Daj mi žiacku knižku !“ Ja s polootvorenými očami som sa hneď prebrala. Dala som jej žiacku knižku a napísala mi poznámku: „*Vaša dcéra Klarisa Menšíková zaspala na hodine dejepisu...*“

O týždeň keď sme písali test z Veľkej Moravy, ja som skoro všetko vedela, lebo som si to pamätala so svojho živého sna.

Rebeka Kuželová
Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby
Tri inkoherentné dni

Legenda o troch prútoch – väčšina z nás si pod týmto pojmom predstaví nudnú hodinu dejepisu, kde učka melie o nejakých hlúpych prútoch, o Svätoplukovi a bla bla. Avšak nie každý si uvedomuje že táto "báchorka" je odkaz Svätopluka aj pre dnešný "moderný" svet.
Tri prúty, ktoré pred svojou smrťou Svätopluk podával svojim synom môžeme dnes chápať aj ako tri symboly, nad ktorými sa treba zamyslieť.
Prvý prút, ktorý Svätopluk podal Mojmírovi symbolizuje pravdu a čestnosť. Druhý prút podaný Svätoplukovi zase symbolizuje pomoc a lásku. Posledný, tretí prút, ktorý podal Predslavovi prút symbolizuje empatiu a podporu.
Ak by tieto symboly, tri prúty, boli vždy pokope, svet by mohol byť kohézny. Ale v dnešnom svete sa tieto prúty rozdelili, nalomili sa a je len otázkou času, kedy sa prelomia úplne. To, že sú nalomené viem určite, pretože som na vlastnej koži prežila tri inkoherentné dni, ktoré mi to potvrdili.
Občas premýšľam, aké by to bolo, žiť vo svete kohéznom. A či vôbec existuje kohézny svet?
– to na koniec. Kde tri prúty sú v jednom zväzku
Deň I.
„On to urobil!" To už je hádam zvykom ukázať prstom na niekoho a presviedčať učiteľku, že to bol on, za všetko môže on. Skôr si teda už myslím, že je to nový moderný "trend". Čo je však horšie? Horšie je to vtedy, keď sa pridajú aj všetci ostatní. A čo je ešte horšie? Keď to tí "všetci" tvrdia, ale sú si dobre vedomí, že klamú.
„On" „Áno on rozbil to okno, hodil doň fľašu s vodou!"
Prekrikovalo sa niekoľko hlasov, ale znelo to ako dvadsať synchronizovane naprogramovaných robotov. Alebo ako pokazené rádio. Každý jeden prst smeroval iba na jedného jediného človeka. Náhoda? Zabudnite. Opäť len úmyselné klamstvo.
Matej, ktorého každý volal "lúzer" – pretože... Priznám sa, netuším prečo ho každý tak nazýval. Veď on bol len obyčajný chlapec, ktorý nikdy neurobil nič zlé. A možno práve to, že bol „len obyčajný" ho robilo "lúzrom."
Dvadsať hlasov! A každý hovoril, že to bol on. Že on hodil do okna fľašu, a okno sa potom rozbilo. Ja, Matej, ale aj všetci ostatní dobre vedeli, že on to neurobil. Veď on celý čas sedel na mieste ako päť peňazí a nepohol ani brvou.
Ale veď prečo by sa niekto zaňho postavil a povedal že on to neurobil?
Prečo by niekto hovoril pravdu, keď môže klamať.
Pravý vinník je nevinný, prečo by sa čestne priznal, keď nemusí?
„Som vinný, ale nič som neurobil. Prečo?" znel jeho hlas v hlave, no nepovedal nič, zostal sedieť ticho. Všetka vina naňho práve spadla, ale on vedel že sa z toho nedostane. Pretože lož zvíťazila nad pravdou. Opäť.
A práve tu sa nalomil prvý Svätoplukov prút symbolizujúci pravdu a čestnosť.
Deň II.
Občas keď sa nudím, sedávam pod stromom v záhrade, a pozorne sa dívam všade okolo seba.
Dnešný deň bol obzvlášť slnečný, teda aspoň sa tak tváril zvonka. To čo sa ale stalo neskôr, mi potvrdilo že vo vnútri sveta je stále zamračené a na niektorých miestach padajú dokonca aj krúpy.
Väčšinou sa nič zaujímavé nedeje, ale dnešok bol výnimočný.

Ako som tak sedela pod korunou stromu s mojím zápisníkom – aby som si mohla zapísať všetko zaujímavé čo sa udeje, započula som akési vŕzganie a vzápätí zvuk motora. Rýchlo som vyliezla na strom aby som videla čo sa deje.
„Sused, snáď to políčko aj budete mať do večera poorané.“ Zasmial sa pán Nórbert.
Nórbert bol náš sused, ktorý mi občas pripadal až moc namyslený a sebecký. Ďalší sused – starký Jahoda. Jahoda som ho prezývala iba ja, pretože pestoval veľa jahôd, tak som ho podľa toho nazvala. Nebol už najmladší, tak som mu občas v jeho záhradke pomáhala. Napríklad oberať jahody.
Z môjho zamyslenia ma prerušilo buchnutie dverí na malom traktore, ktorý Nórbert vlastnil. Naskočil doňho a so silným rachotom zatvoril dvere na kabínke traktora. Znovu sa pustil do orania svojho políčka. Ani som sa nenazdala a o chvíľu mal svoje políčko takmer poorané. Zatiaľ čo starký Jahoda ho pozoroval s motykou v ruke. Starký Jahoda bol už na dôchodku a tak nemal veľa peňazí, aby si mohol napríklad zaobstarať taký traktor ako Nórbert. Po chvíľke pozorovania, sa starký znova pustil do práce zo svojou motykou.
„Vidím že ste toho moc neurobili pán sused. Moje políčko je už poorané, a vy sa tu ešte stále oháňate s tou motykou. Úbohé.“ Nórbert sa znovu nechutne zasmial.
Posledné slová som nepočula úplne zreteľne, ale som si takmer úplne istá, že Nórbert skončil svoj monológ zo slovom „úbohé.“ Potom si odišiel schovať svoj traktor a viac sa už nevrátil.
Veď prečo by mu pomohol poorať pole?
Prečo by mu pomohol keď nemusí? Keď za to okrem dobrého pocitu nebude mať nič.
Načo...
Som si istá že práve tu sa druhý prút symbolizujúci pomoc a lásku nalomil.
Deň III.
„Pozri sa na hentú, to v akých handrách zas prišla do školy?“ „Myslím, že to tričko našla vyhodené v smetiaku.“ Nápadne si šuškala skupina dievčat, tak aby to Sára počula.
Sára je moja spolužiačka, ktorá to nemá v živote najľahšie a keď sa k tomu pridá partia dievčat, ktoré musia mať pripomienku na každého kto nie je zabalený v zlate a tašku nemá aspoň za päťsto eur, je to ešte horšie.
Stála som o pár metrov ďalej, tváriaca sa, že sa prehrabujem vo svojej skrinke, ale v skutočnosti som počúvala a sledovala celý incident.
„A táto taška? To našla tvoja mama tiež v smetiaku? To nemá ani na to, aby ti kúpila normálny batoh?“ Spolu s touto poznámkou jej Berta stiahla tašku z chrbta a hodila ju o zem tak, že sa jej z nej všetky veci vysypali.
„Hups, to bolo nechtiac.“ Znovu sa zasmiala Berta a spolu zo skupinkou odišla.
Áno, Sára a jej rodičia nemajú veľa peňazí, aby chodila oblečená tak, ako by si to Berta a jej skupinka predstavovali. Aj keď na jej obliekaní a batohu nebolo nič zlé úprimne. A Sára bola múdra, šikovná a dobrá kamarátka. Ale niekomu nezáleží na tom, akú ma človek povahu, ako sa správa… Niekomu nezáleží na tom, v akej situácii sa nachádza, a či nepotrebuje pomoc.
Veď prečo by sa niekto vcítil do situácie druhých, ktorí možno nemajú toľko, čo on.
Že sa môžu nachádzať v nezávideniahodnej situácii.
Prečo by niekto povedal niečo milé, pekné, povzbudivé, keď si z toho môže robiť srandu a zabávať sa na tom.
Po tomto incidente sa tretí prút empatie a podpory nalomil určite.
Občas premýšľam, aké by to bolo, žiť vo svete kohéznom. A či vôbec existuje kohézny svet? – kde tri Svätoplukove prúty sú v jednom zväzku. Čo keby sa vrátil taký múdry vládca ako bol Svätopluk a nalomené prúty by opravil? Bol by potom svet kohézny? A čo ak niekedy napíšem o troch kohéznych dňoch?

Daniel Vaniš
Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby

Kráľ Svätopluk, nitrianske knieža, patrí neodmysliteľne k našim dejinám. Jeho tri prúty podľa povesti nabádali jeho synov k súdržnosti, spolupatričnosti a vzájomnej pomoci, k rozdeleniu povinností na dosiahnutie spoločného cieľa. Jeho odkaz sa prelína do súčasnosti a stále je pre ľudí vzorom.

Pomyselné tri prúty poznáme aj v rodine. Kráľ Svätopluk ich dal svojim synom. Takisto každý otec odovzdáva svoje prúty deťom.

Pri tomto odkaze mi napadá môj dedo. Odkaz troch prútov prevzal od svojho otca. Veľmi skoro, nečakane, priam šokujúco. Náš starký zomrel približne vo veku môjho deda. Starkého som nepoznal, viem o ňom z rozprávania, videl som fotky, ktoré sú v rodinných albumoch.

Starkého prúty sa delili na dve časti. Mal dcéru a syna, môjho deda. Obaja si nesú vo svojom srdci, v mysli, v spomienkach jeho odkaz. Rodina je na prvom mieste, rodina drží spolu v dobrom aj v zlom, rodina si pomáha.

A to môj dedo berie ako samozrejmosť. I keď sú tieto prúty len dva, ich majitelia jeho odkaz rozpletajú pre svojich potomkov. Svojím postojom k životu, k povinnostiam, k nám vnúčatám. Učia nás, k čomu boli vedení od svojich rodičov.

Môj dedo je človek priamy, obetavý, pravdovravný, spravodlivý a empatický. Môže byť vzorom pre mnohých ľudí. O sebe málo hovorí, ale jeho skutky hovoria za neho.

Naša starká ovdovela, keď mala 61 rokov. Žena plná života, energie, plánov. A zrazu sa jej zrútil celý svet. Zostali jej len oči pre plač, prázdne miesto pri stole. Vďaka rodine prekonala toto ťažké obdobie. Všetci držali spolu, boli jeden druhému oporou. Hovorí sa, že čas zahojí všetky rany. Možno. Veď treba žiť ďalej. Jazvičky, tie zostávajú.

Môj dedo ťažko niesol smrť svojho otca. Zomrel pár dní pred Vianocami, práve vtedy, keď nám začínajú prázdniny. O to viac dedo pomáhal svojej maminke. Tá pomoc trvá dodnes. Pretože zo ženy plnej energie je v dnešnej dobe staručká, chorá a ťažko chodiaca babička, ktorá je odkázaná na pomoc. Osteoporóza jej zničila kosti, artróza pokrútila prsty.

Môj dedo je syn na správnom mieste. O svoju mamu sa príkladne stará. Každý deň je u nej. Ráno pripraví raňajky, ustelie posteľ. Zohreje obed, večeru a uloží svoju mamu spať. I keď má starká cez deň opatrovateľku. Nechýba ani láskavé slovo, povzbudenie, pochopenie úsmev a iskra v očiach. A to nie je všetko, stará sa o starkin dom, záhradu a dvor. Pre neho to nie je povinnosť, ale zodpovednosť za svoju rodinu, za svoju mamu. Je to hlas jeho srdca, ktorý mu ukazuje smer. Nesťažuje sa, že musí, že sa mu nechce. Jednoducho ide.

I keď bol chorý, ležal v nemocnici a jeho život visel na vlásku, mal starosť o svoju rodinu, o svoju mamu. Pomyselný prútik svojho otca si nesie svojím životom a opatruje ho ako oko v hlave. V myšlienkach sa s otcom rozpráva a ubezpečuje ho, že o mamu je dobre postarané.

Moja rodina mi dáva dobrý základ do života. Narozprávať sa môže veľa, ale skutky zostávajú v našej pamäti. Bez slov, navždy. Sú vodiacou nitkou pre nás deti. A môj dedo je ozajstný vzor. Syn, manžel, otec, dedo. A navyše športovec telom i dušou. V každej pozícii je to čestný a priamy človek.

LITERÁRNA ČASŤ

3. KATEGÓRIA

Poézia

1.miesto

Matej Nagy

Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby

2.miesto

Nina Šmátralová

Sila slova a sila meča ako odkaz Svätoplukovho kráľovstva

3.miesto

Adam Hlupík

Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby

Próza

1.miesto

Nina Nerádová

Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby

2.miesto

Mária Krajmerová

Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby

3.miesto

Nikol Lévaiová

Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby

Matej Nagy
Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby

Chorý a unavený Svätopluk,
v ten večer, nezvládol by riadiť ani pluk.
No napriek sily nedostatku,
bol stále vládcom svojho statku.

I zavolal si synov svojich,
nech pamiatku im zanechá,
nech múdre slová kniežaťa,
zostanú v pamäti človeka.

Tak vznikol príbeh o troch prútoch,
o sile, ktorá pramení,
z toho, že ľudia ruka v ruke,
ovládnu vášne, pudy, chute
a vládnuť skúsia spoločne.
Jak Mojmír s bratmi, skutočne?

Vraj zvládli to tí bratia chvíľu,
niečo cez rok po strate otca,
neubehli však viac jak míľu
a podpora došla si konca.

Ktovie, čo im tak beží hlavou,
keď stratili to kniežactvo,
len pre tu chvíľu moci sladkú,
prišli o celé dedičstvo.

Aj dnes nás v škole učia,
o prútoch Svätoplukových,
že je spolupráca lepšia,
ako sa boriť po svojich.

Bez podpory sme osamelí
a ťažko hľadať víťazstvo.
No aj tak sme len sami
a tvrdohlavosť nás poháňa,
veď to už budú stovky rokov,
čo príbeh s prútmi obnáša.

Dnes máme svet, ktorý je iný,
nie je nám treba podpory,
veď za „komp“ sadneš bez kúska viny
a zvládneš ten boj aj bez vojny.

Čo nám však vravel knieža unavený,
že vcelku nájdeš silu, ver mi.

Keď ruku dáš mi pomocnú,
keď som ja tam, kde aj Teba treba,
tak žiadna moc nie je dosť silná,
pre boj, keď človek drží človeka.

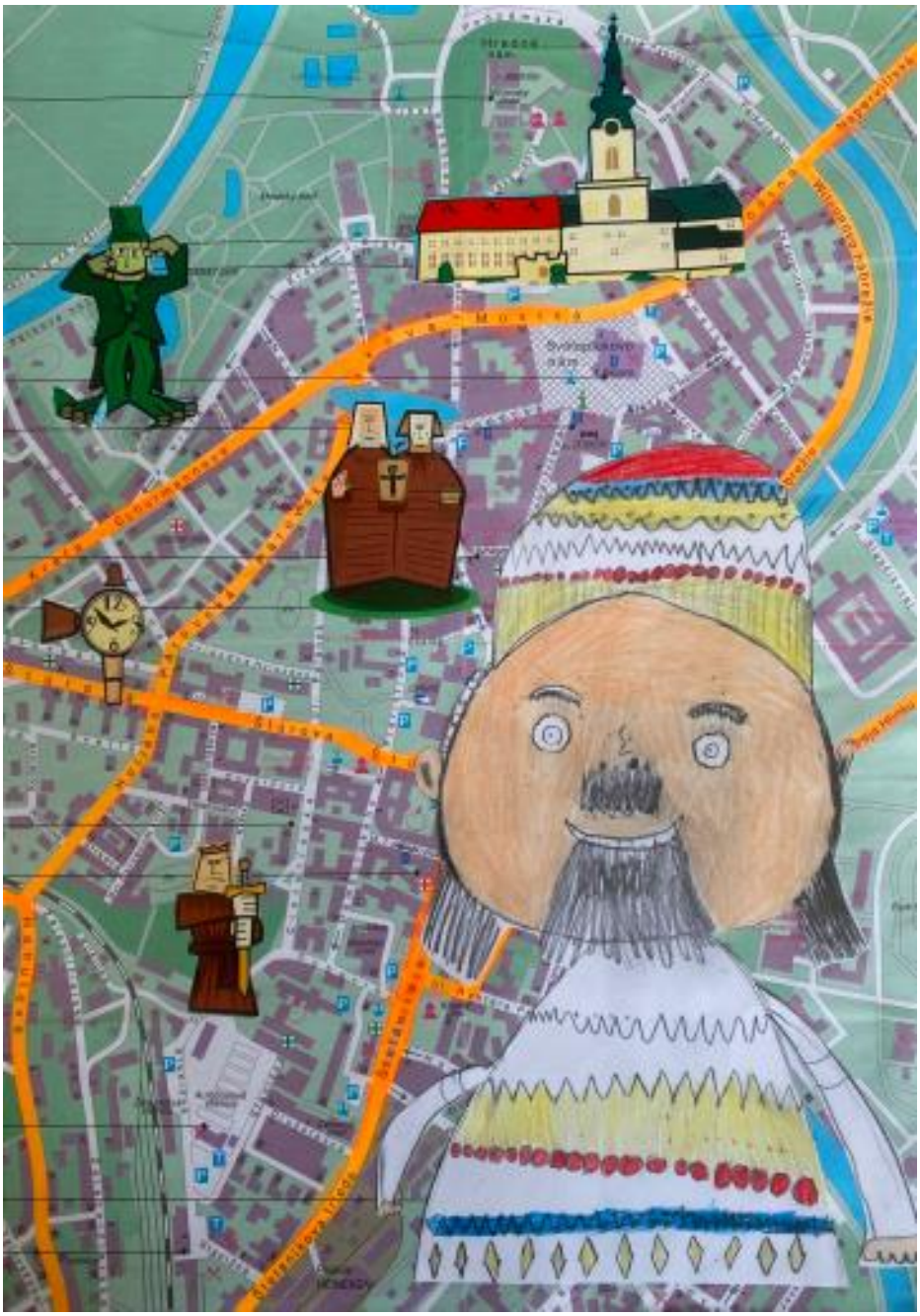

Veronika Ferková
ZŠ Kráľa Svätopluka, Nitra

Nina Šmátralová

Sila slova a sila meča ako odkaz Svätoplukovho kráľovstva

Neobmedzený vládca

Šíria sa mnohé legendy
o živote kráľa Svätopluka.
Žil vládca Veľkej Moravy
pre dejiny každého Slováka.

Bol synovcom Rastislava
urastený silný chlap.
„Bude zo mňa veľký vládca!“
rozhodol sa, bude tak.

Rastislav ho povolal
za nového panovníka.
Že vládnuť by skúsiť mal.
Tu už sranda zaniká.

Ale už hneď na počiatku
navzájom sa zrádzali,
až raz večer na poľovke
veľké boje zvádzali.

Svätopluk však v boji obstál,
Rastislava zajali.
Už mu nič nestálo v ceste
stať sa vládcom Moravy.

Keď moc stúpne do hlavy
stráca sa zmysel chápania,
že na svete nie sme sami.
Moc a sláva to nenahradí.

Proti franským útokom
Svätopluk vždy obstál v boji
a dobyté územia
s Moravou si spojil.

Panovník mal tú česť
aj Metoda spoznať.
Ani on nezmenil jeho povesť.
Čo už k tomu dodať.

Svätopluk tiež synov mal
čo nevedeli spolu držať.
Moc dobre ich nevychoval,
nemáme sa na čom smiať.

Legenda nám hovorí,
že svojich synov zavolal
a na smrteľnej posteli
ich takto varoval:
„Zostávajte pevne spolu
jak tieto tri zväzky prútov,
nik vás nikdy nerozdelí
hoc by prišiel z akých kútov!“

Zakopaný meč jeho
nemožno ho nájsť.
Či keď bude najhoršie
zachráni ním nás?

História je učiteľka života,
tvrdia latinské príslovia.
Že spísať ju je dobrá robota,
to dodnes ľudia hovoria.

Svätopluk bol dobrým vládcom,
však s veľkým zlom mal dočinenia.
Možno bol prekliaty takým osudom.
To zbabelci ani hrdinovia nevedia.

Keď započuješ jeho meno
toho mocného vládcu,
malo by pri srdci zahriať
prívrženca, no aj zradcu.

Ako divý kôň pricválal
kde ho bolo treba.
Dejiny nám vždy vytváral
a nedbal na seba.

Na nitrianskom nádvorí
však miloval zábavu.
Nenechal si nikdy ujsť
žiadnu dvornú oslavu.

S veľmožmi vždy víno píjal
hovorili o bojoch,
po večeroch potom spolu
prešli lesy na koňoch.

Mečom, ohňom, rukami,
na Perúnovu slávu,
so svojimi žoldniermi
rozširoval Moravu.

Adam Hlupík
Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby
V jednote je sila

Keď Svätopluk umieral,
všetkých k sebe zavolal.
Tichým hlasom, rukou slabou,
požehnal si najprv synov.

V nemom žiali všetci stáli,
nepohli sa, načúvali.
Čo povie ich hrdina?
Nech rozkvitne krajina!

Kývol rukou, sluha vhupol,
v ruke niesol zo šesť prútov.
Dal po jednom synom trom:
„Zlomte každý po jednom!“

Zlomili ich, rozmýšľali.
Komédia v tomto žiali?
Čo to asi otec robí,
keď tu prúty dáva drobiť?

Sluha znova dnu vhupol
a priniesol korbáč z prútov.
Dal každému, povedal:
„Teraz zlomte, tak chce kráľ!

Ani jeden nedokázal
zlomiť korbáč zelený.
Nahnevaní, pyšní, hlúpi
nechápu tie „hlúpe prúty“.

„Držte spolu, deti moje,
žiadne spory, hlúpe boje.
Nech krajina mocnie zdravá,
nech je známa tá jej sláva!“

Neposlúchli traja synovia,
ako jeden prút ríšu rozlomia.
Z nebies sa otec pozerá,
z tváre si slzy utiera.

Nina Nerádová
Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby

Mala som sen. Zobudila som sa na veľkej kráľovskej posteli. Bola som dcéra Kráľa Svätopluka. Ako viete, ozajstný kráľ Svätopluk mal troch synov, no v mojom sne mal tri dcéry Sabrinku, Kiku a mňa. Každý deň som sa prechádzala po kráľovských chodbách s mojimi sestrami. Mala som krásne šaty a krásnu korunku. Bol deň pred Vianocami. Všade rozvoniavali príjemné vône rôznych jedál, koláčov a chutných dobrôtok. Náš zámok bol vyzdobený tými najkrajšími svetielkami, venčekmi a retiazkami. Môj otec bol veľmi milým a dobrosrdečným človekom. Za to, aký bol dobrý, sme vymysleli so setrami pre neho ten najkrajší darček.

Bol večer a mali sme spoločnú večeru. Počas večere sme sa porozprávali a všetko si pekne vysvetlili. Na druhý deň, dvadsiateho štvrtého decembra som pozrela von oknom a bola tam krásna biela perina, ktorá pokrývala celú našu krajinu. Hneď sme sa so sestrami rozhodli, že pôjdeme sa trochu vybláznit', aby sme si užili vianočný deň. Prišli sme dnu celé zasnežené. Potom sme sa každá pobrali do svojej izby, aby sme sa pomaly pripravili na štedrovečernú večeru. Bola tá chvíľa, kedy si sadneme za stôl, aby sme sa spolu navečerali. Otecko každej z nás povedal, že sme jeho princezničky. Tak nás to veľmi potešilo. Po večeri sme si sadli k nášmu obrovskému stromčeku. Tento stromček sme zdobili asi dve hodiny, ale stálo to zato. Pod obrovskou borovicou sme si každá našla svoje darčeky. Ale náš najdrahší darček bol počítač. Moja najstaršia sestra dostala počítač, ktorý svietil naružovo. Mladšia sestra dostala tiež počítač, ale fialový. No a čo som dostala ja? Bol to... bol to modrý počítač. Juchuu! Každá sme dali ockovi pusu na líčko a veľmi sme sa mu poďakovali. Aj ostatným darčekom sme sa potešili. Spoločne sme si ich otvárali, niektoré sme si aj vymenili a spoločne sme sa im tešili. Otec videl, aké sme k sebe dobré a svorné a veľmi sa tomu potešil, pretože nám povedal, že keď už si teraz požičiavame darčeky, tak sme dobré sestry a budeme si pomáhať aj v iných časoch, nielen pri požičiavaní darčekov. Po rozdaní všetkých darčekov, každá sme odišli do svojej izby. Boli sme veľmi nadšené. Na ďalší deň sme sa s ockom naraňajkovali, sadli za počítače a hrali sme hry až do večera. Po niekoľkých dňoch sme sa dozvedeli, že náš ocko je veľmi chorý. Hneď sme utekali k jeho izbe a dúfali, že bude všetko dobré. Náš ocko zomrel, ale ešte pred smrťou nám povedal, že vážte si čo máte, pomáhajte si a majte sa rady a vždy držte spolu. Aj v ťažkej dobe si uvedomte, že nič na svete nie je najdôležitejšie ako súrodenecké puto. Bol to ten najlepší kráľ a náš najdrahší ocko.

Naše Vianoce boli týmto uvedomením si ešte krajšie a najviac sa teším z toho, že sme týmto potešili otca, ktorý mal z našej svornosti a lásky ešte väčšiu radosť, než boli samotné Vianoce. Po mojom nádhernom sne som si uvedomila, že svornosť a láska k rodine je to najdôležitejšie v živote.

Mária Krajmerová
Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby

Volám sa Hana. Žijem v mestečku Nitra s mojimi rodičmi a sestrou Lily, s ktorou nemáme dobrý sesterský vzťah.
S Lily sme dvojčatá, no sme úplne rozdielne. Ju zaujímajú chlapci, móda, značkové oblečenie a známe modelky. Ako som už vravela, sme úplne odlišné. Ja nemám 10 značkových topánok, 20 kabeliek, tričiek či džínsov ako ona. Mám rada knihy a dejiny. Najviac sa zaujímam o históriu Slovenska. Knihy povestí či legiend o živote panovníkov čítam zo všetkého najradšej.

Čo sa týka našich rodičov, veľmi tvrdo pracujú. Otec je právnik a mama architektka. Málokedy sme s rodičmi trávili čas pri rodinnej večeri. Preto sa mi zdalo divné, keď nás jedného večera mamka s ockom zavolali k spoločnému stolu. Usadili sme sa v jedálni a začali jesť chutné večeru.
S pôžitkom sme si užívali rodinné chvíle, keď tu zrazu mamka zahlásila: „S ockom by sme vám chceli niečo dôležité oznám...“ nedopovedala.
„Budeme mať súrodenca?“ vykríkla nadšene Lily a nenechala mamku dokončiť posledné slovo.
„Nie!“ odpovedali jej obaja rodičia naraz s výrazom v tvárach, z ktorých sa nedalo nič vyčítať. Obe sme na nich s napätím hľadeli a čakali, kým prehovoria. Napokon sa ocko rozhodol prerušiť to ticho, ktoré medzi nami panovalo. „Dievčatá, ste už veľké a dúfame že to pochopíte.“
„Pochopíme čo? “ prerušila som ho.
„Medzi mnou a vašou mamou to už nie je také, ako predtým,“ pokračoval vo svojom monológu, zatiaľ čo mne sa v hrdle tvorila hrča a oči sa mi plnili slzami.
„Zhodli sme sa, že si už nerozumieme a najlepšie bude, ak každý pôjdeme vlastnou cestou. Týmto by sme vám teda chceli oznámiť, že...“ nedopovedal, pretože ho Lily prerušila. „Rozvádzate sa.“
Hneď, ako to dopovedala, som sa ozvala ja: „To, to nemyslíte vážne, však?“ opýtala som sa s malou nádejou, že si z nás len uťahujú.
Lenže všetka nádej zmizla v okamihu, keď mamka povedala: „Mrzí ma to, Hanka, ale je to tak.“

V tom momente som sa s plačom rozbehla do svojej izby, hodila sa na posteľ, schúlila do klbka a plakala ešte viac. Žiaľ ma unavil natoľko, že som napokon upadla do ríše snov.

Zobudila som sa v úplne neznámej miestnosti. Posteľ, na ktorej som ležala, bola tvrdá a nepohodlná. Bola som oblečená v nejakej prečudesnej košeli.

„Kde to som?“ zamrmlala som si sama pre seba, keď som pohľadom skúmala celú miestnosť a dumala ako, kedy a prečo som sa sem dostala.
Z premýšľania ma vytrhlo otvorenie dverí. Objavila sa v nich milá, drobná pani, ktorá ku mne prehovorila: „Dobré ráno slečna Hana, kráľ vás a vašu rodinu očakáva v hlavnej sieni.“
„Kráľ? Mňa a moju rodinu? Aký kráľ?“ nechápavo som sa jej spýtala.
„No predsa kráľ Svätopluk, “ pokojne odvetila, aj keď si zrejme myslela, že som blázon.
„Oki, hneď sme tam, len zobudím svoju rodinu,“ oznámila som jej bez zaváhania.
„Oki?! Čo to znamená, slečna?“ pobavene sa ma spýtala.
„Mmm, prepáčte! Znamená to dobre,“ venovala som jej úsmev, načo sa ona len zvrtla na päte a odišla.
„Po tomto si už dozaista myslí, že som stopercentný blázon,“ prebleslo mi hlavou.

Po dlhom, urputnom premýšľaní, som sa rozhodla konečne vstať z postele a obliecť sa. Nepôjdem predsa za kráľom Svätoplukom v nočnej košeli.
Pristúpila som k obrovskej skrini a otvorila ju. Zo skrine na mňa vyskočili nemoderné šaty a noblesné róby.
„Čo si si myslela? Že tam budeš mať rifle, svetre a tričká?“ ozvalo sa moje svedomie. Vzala som jedny z najobyčajnejších. Trvalo mi hodnú chvíľu, kým som sa do nich navliekla. Z toho som sa približne desaťkrát zamotala a šesťkrát strčila ruku do otvoru na hlavu. Po komickom obliekaní sa mi to konečne podarilo.
„Hurááááá!“ zvolala som nadšene som a vybrala sa hľadať členov mojej rodiny.

Zaklopala som na dvere vedľajšej miestnosti. Spoza nich sa ozval dievčenský hlas, ktorý som veľmi dobre poznala. Patril mojej sestre Lily.
„Ďalej,“ povedala nesmelo a ja som hneď otvorila obrovské, ťažké dvere.
Lily nervózne pobehovala po izbe. Vyzeralo to tak, že niečo hľadá.
„Stratila si niečo? Je to súrne?“ spýtala som sa jej nechápavo.
„Neviem nájsť svoj mobil,“ odvetila zmätene sestra.
„To ale vôbec nie je súrne!“ pregúľala som nad ňou očami.
„Ale je!“ skríkla na mňa mrzuto.
„Neblázni Lily,“ snažila som sa ju upokojiť.
Otvorila som skriňu, vybrala šaty, podala jej ich a dodala: „Obleč si ich, kráľ Svätopluk nás čaká!“
„Toto si na seba nikdy nedám, ani keby bol koniec sveta!“ odvrkla a znechutene pozerala na šaty.

Po dlhom presviedčaní si ich napokon obliekla a my sme sa vydali hľadať rodičov. Natrafili sme na nich na chodbe, keď už pomaly vstupovali do hlavnej siene za Svätoplukom.

Okrem obrovskej postele však v miestnosti nik nebol. Keď sme k nej podišli bližšie, zjavila sa nám postava staručkého muža. Bol spotený a biely ako stena, čo naznačovalo, že má veľmi silnú horúčku. Ľútostivo som sa naňho pozrela.
On si ma všimol a prehovoril: „Hana.“
„Dobrý deň, vy musíte byť kráľ Svätopluk, “ s údivom som ho pozdravila.
„Áno, som,“ povedal svojím chorým, chrapľavým hlasom, pričom si párkrát odkašľal.
„A-a-ako to, že poznáte moje meno?“ napadla mi otázka, na ktorú som si veľmi želala odpoveď. Svätopluk ju ale odignoroval. Namiesto toho si dal zavolať svojich troch potomkov a poprosil ma, aby som mu podala zväzok troch prútov. Bez akéhokoľvek premýšľania som tak učinila.
Hneď nato vošli do miestnosti jeho synovia Svätopluk, Mojmír a Predslav.
Ich nevládny otec im povedal: „Deti moje, svieca môjho života dohára. Zanedlho sa s vami rozlúčim a poputujem pred trón najvyššieho zodpovedať sa zo svojich činov. Ale prv, než vás opustím, čujte moje otcovské ponaučenie a vryte si ho do svojich srdc,“ dopovedal a podal zväzok prútov každému zo svojich synov. Vyzval ich, aby sa pokúsili prelomiť ich. Ani jeden to však nedokázal.
Synovia na svojho otca prekvapene pozerali na otca.
„Nedivte sa,“ povedal rozvážne a rozviazal zväzok prútov. Každému následne podal jeden prút.
„Teraz ich zlomte!“ prikázal a synovia bez veľkej námahy prúty prelomili.
„Učte sa na tomto príklade, deti moje... Lebo tak, ako ste vy nedokázali zlomiť prúty, keď boli pokope, ani vás nedokáže nepriateľ rozdeliť, ak budete držať spolu. Lenže ak sa rozdelíte, nepriateľ vás premôže rovnako ľahko, ako vy samotný prút,“ objasnil Svätopluk a ja som na to všetko s úžasom hľadela.
„A ty Hana, “ prihovoril sa mi, „zober si niečo z tejto rad. Cenne ju využi vo svojom živote,“ dopovedal a jeho obraz mi začal pomaly miznúť pred očami.

Zrazu som ucítila niečo teplé na mojej tvári. Boli to lúče slnka, vďaka ktorým som otvorila oči.
„Ach, bol to len sen," povedala som si sama pre seba.
Keďže som zo včerajšej večere veľa nezjedla, bola som neskutočne hladná. Okamžite som sa rozbehla dať si dačo pod zub. Vošla som do jedálne a pozdravila mamku, ocka a Lily, ktorí už raňajkovali. Posadila som sa za stôl... Za stôl, za ktorým som sa včera dozvedela tú strašnú novinku. Môj mozog stále nechcel spracovať to, čo mi Svätopluk povedal v mojom sne.
„Chcem vám niečo povedať," nesmelo som sa ozvala po ubíjajúcom tichu.
Spolu so mnou sa však ozvala mama, Lily aj ocko.
„Začni Hana," navrhla Lily a ja som im začala rozprávať o svojom sne.
„Hmm, sníval sa mi čudný sen. Sen o Svätoplukovi a troch prútoch, " nesmelo som im postupne všetko vyrozprávala.
„Povedal mi, že si mám zobrať niečo z jeho rady a využiť ju v živote," dodala som nakoniec.
Po mojom monológu ma zaujali prekvapené tváre rodičov a Lily.
„Prečo sa tak tvárite?" pobavene som sa ich spýtala.
„Mne sa snívalo to isté!" povedala šokovane Lily.
„Mne tiež" pridala sa mama a nakoniec aj ocko.
Po tomto šokujúcom zistení sme všetci vybuchli do obrovského smiechu. Prerušila ho až mama jej uvažovaním, prečo sa nám sníval ten istý sen.
„Myslím, že je to znamenie. Asi by sme s ockom nemali rozvádzať, lebo nám to môže priniesť smolu ako Svätoplukovým synom," dodala a tuho ma so sestrou objala. Od tej chvíle sme spolu trávili viac času. Úvahy o rozvode nahradili spoločné rozhovory. A z nás sa stala šťastná a spokojná rodina.

Karolína Mlynáriková
ZŠ s MŠ sv. Gorazda, Nitra

Nikol Lévaiová
Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby

„Žiaci, nezabudnite si na najbližšiu hodinu zopakovať dejiny Veľkej Moravy! Ste Slovania a o svojej pravlasti by ste mali vedieť. Informácie využijete v povinnom projekte," prišla nám oznámiť po vyučovaní triedna.

No super! Zasa projekt... Dejepis rozhodne nepatrí medzi moje obľúbené predmety, veď koho by zaujímali nejaké vykopávky? Našťastie sa vyučovanie už skončilo, takže som mohol odísť domov. To ma však od učenia neoslobodilo, práve naopak. Aj keď sa učím celkom rád, moja mama chce, aby som mal lepšiu budúcnosť, a tak ma vždy núti študovať aj to, o čom sa v učebniciach vôbec nepíše.

Večer v posteli mi hlavou prebleslo, že som sa na Veľkú Moravu vôbec nepozrel. Rýchlo som vytiahol notebook a snažil sa aspoň niečo prečítať. Kým so našiel čo - to k téme, z každého kúta na mňa útočili informácie o koronavíruse, globálnom otepľovaní či iných katastrofách, kým som nezačul klopane na dvere: „Sväťo, ty ešte nespíš?" prekvapene povedala moja mama, vchádzajúc do izby. Keď uvidela, čo študujem, s tajomným úsmevom povedala, že to určite dopadne dobre. Zostávalo mi iba veriť, že má pravdu, lebo ma premáhala únava.

Absolútne som však nevedel zaspať. Cez okno som hľadel na veľký mesiac v splne. Zrazu ho preťal obrovský blesk a začalo liať ako z krhly. Bodaj by to Parom vzal! Dúfal som, že rýchlo zaspím.

Ani neviem ako a ocitol som sa na mieste, ktoré som vôbec nepoznal. Ležal som na zelenej lúke pod obrovským stromom. Za ním som zbadal siluetu postavy. Kvôli silnému svetlu, ktoré ma oslepovalo, som však nevedel určiť, čo presne vidím. Žiara bola stále silnejšia a silnejšia. Pripomínalo mi to situáciu, keď ma mama ráno budí a oslepuje ma denné svetlo. Teraz som si ale bol istý, že sa ani zďaleka nenachádzam v mojej milovanej posteli. No pekne! Prichádzala ku mne osoba. Asi to nebude mama, pokiaľ jej cez noc nenarástla brada. Keď sa postava priblížila, všimol som si, že sa s mojím dedkom podobajú ako vajce vajcu.Neisto som ho oslovil : „Dedko, si to ty?"

„Kdeže, Sväťo, ja som tvoj predok z dávnej minulosti. Volám sa Svätopluk!"

„Svätopluk? Vládca Veľkej Moravy?" Nechcel som tomu veriť. Ja a potomok Svätopluka? To nie je možné! „Kde to som?!" opýtal som sa zdesene.

„Môj starý priateľ Parom ťa sem doviedol."

„Myslíš toho boha blesku a hromu? Ja som si myslel, že obyvatelia Veľkej Moravy boli kresťania a ty veríš v pohanského boha?"

Svätopluk sa na mňa zadíval a povedal: „Máš pravdu, no niektorí ľudia v tej dobe verili dokonca ešte aj na škriatkov a víly."

„No prečo som tu?" čudoval som sa.

„Sväťo, po mnohých rokoch si ty mojím zatiaľ posledným mužským potomkom a neovládaš dejiny svojho rodu? Chcem ti pomôcť. Pozri sa na tento rodostrom," mávol rukou na strom, pod ktorým sme stáli, „ja som jeho koreňom a ty si poslednou halúzkou na ňom. Poď, niečo ti ukážem." Nad hladinou rieky, ku ktorej ma odviedol, sa akoby premietal 5D film. Videl som

rozsiahle opevnené hradiská, ktoré si pamätám z učebnice dejepisu. Bol v nich kniežací palác, kostol či menšie príbytky so strechami pokrytými slamou a rákosím. Všade sa hmýrili remeselníci oblečení v ľanových a súkenných odevoch. Spoznal som medzi nimi tesárov, hrnčiarov, kožušníkov, tkáčov aj šperkárov. Na okraji hradiska cvičili vojaci. Strieľali z luku, bojovali dvojsečným mečom, hádzali kopijou a sekerou. Chcel som sa tých zbraní dotknúť, no iba sa mi rozplynuli v rukách. Na poliach okolo hradísk pracovali ľudia. Svätopluk mi ukázal aj karavány obchodníkov, ktorí prichádzali z Byzancie, Ruska, ba aj iných krajín so svojím tovarom, za ktorý sa platilo soľou, plátnom, dobytkom, železnými hrivnami, no prekvital aj výmenný obchod. Odevy bohatších ľudí krášlili ozdoby zo zlata, striebra či bronzu, plášte niektorých boli ozdobené drahými kameňmi a jantárom.

Sedeli sme na brehu rieky a prapra…dedo mi rozprával o svojom živote, ceste k moci, panovaní, jeho dobrých aj zlých stránkach

„Vieš, Sväťko, bol som silný a úspešný panovník. Veľká Morava pod mojimi rukami prekvitala. Slovania mali konečne svoj štát, liturgický jazyk, písmo… No teraz viem, že som sa mal sústrediť aj na vlastnú rodinu, viesť synov k súdržnosti a láske, lebo rozvratom v mojej rodine došlo k zničeniu všetkého, čo som celý život budoval. Chápem, že teraz žijete v inej dobe, ktorej vlastne ani veľmi nerozumiem, no z vlastnej skúsenosti viem, že poznanie minulosti vám pomôže vyhnúť sa zlu a nájsť cestu k lepšiemu.
„Tak ako moji synovia, ani ďalšie generácie po nich nepochopili silu ukrytú v spojení troch prútov. Každá nová generácia sa svojím jedným krehkým prútikom snažila a stále sa snaží ovládnuť svoje teritórium. Vyťažili ste zo Zeme maximum, o čom sme my ešte ani len nesnívali. Ste však rovnako zaslepení mamonom a sebeckí ako som bol ja. Pre nesúdržnosť v mojej dobe zanikol len štát, no dnes to môže mať oveľa vážnejšie dôsledky. Môže zaniknúť celý svet. Ľudstvo ovláda Zem ako nikdy predtým. Mení ju obrovskými zásahmi, drancuje ju, rozširuje svoje územia na úkor iných živých druhov. Má zbrane nepredstaviteľnej sily. Dokáže mnoho v oblasti medicíny, vedy, techniky; veci, ktoré by sme my považovali za božské či nadprirodzené. U vás je to realita, bohužiaľ, nie pre všetkých. Aj vo vašom svete vidím chudobu, hlad, biedu, nevedomosť. Viem, že sa nestaneš panovníkom. Ty sám nedokážeš zmeniť ani zmýšľanie ľudstva. Času vám však ubúda. Musíte bezodkladne konať a začať svet konečne chrániť. Svet kde každý každému bude vlkom, je odsúdený na zánik. Si môj potomok. Veď ľudstvo k zjednoteniu za záchranu Zeme! Zeme, po ktorej kedysi kráčali vaši predkovia, aby po nej mohli kráčať aj vaši potomkovia. Zasaďte každý svoj prútik, nech zakorenia a spolu ako liany v pralese sa vyšplhajú po starých stromoch stojacich v prítmí s hlboko zapustenými koreňmi, ktoré odmietajú zmenu, nahor do korún - k slnku, kde zakvitnú ako nádej pre planétu.“ Mal som z toho úžasný zážitok. Úprimne povedané, jeho spoveď ma trochu aj dojala. Vidieť takého silného muža so zlomeným srdcom bolo rovnako zvláštne, ako uveriť tomu, že Svätopluk je naozaj mojím predkom.

Prebudil ma mamin hlas. Bol to len sen? Všetko sa mi v ňom zdalo také skutočné a zároveň fantastické! Mal som pocit, že môj mozog naplnil vedomosťami, ktoré by mi neposkytol ani Google a vlial do mňa nové odhodlanie...

O niekoľko dní si ma triedna zavolala k tabuli: „Svätopluk, prekvapil si ma! V tvojej prezentácii boli informácie, ktoré som o Veľkej Morave nevedela ani ja. Odkiaľ ich máš?“ Premýšľal som, či mám klamať alebo povedať pravdu.

Nakoniec zo mňa vypadlo: „Mne sa o tom snívalo...“ Trieda vybuchla smiechom. „Vážne!“ Prekričal som ich a začal som im rozprávať o svojom sne. Smiech postupne utíchal. Učiteľka sa na mňa nechápavo pozerala. Možno mi všetci neuverili, že tie informácie som naozaj získal počas sna, no videl som, že ich to zaujalo a ohúrilo tak ako mňa počas tej tajomnej noci.

Kiežby sa všetko dalo naučiť a pochopiť tak jednoducho – počas spánku! A to som im ešte neporozprával o záchrane sveta...

Odo dnes hľadám záchranný tím pre planétu. Pridáte sa?

Barborka Magurová
ZŠ J. Švermu, Michalovce

LITERÁRNA ČASŤ

4. KATEGÓRIA

Poézia

1.miesto

Mgr. Jana Ruščáková, PhD.
Sila slova a sila meča ako odkaz Svätoplukovho kráľovstva

2.miesto

Mgr. Tibor Kováč
Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby

3.miesto

Mgr. Stanislava Štulajterová
Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby

Próza

1.miesto

PhDr. Alena Vítová
Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby

2.miesto

Mgr. Darina Dzurilová
Sila slova a sila meča ako odkaz Svätoplukovho kráľovstva

3.miesto

neudelené

Mgr. Jana Ruščáková, PhD.

Sila slova a sila meča ako odkaz Svätoplukovho kráľovstva
Pozdrav z Nitrianskeho kniežatstva

Na začiatku môjho listu
idem ku Vám s pozdravom:
Trón český nech, bratku Borko,
rastie s dobrým vladárom.

Isto-iste chcete vedieť,
ako sa tu, v Nitre, mám.
Nuž, dva roky ako kňažná
Svätopluka objímam.

Kniežatstvo je veľkolepé,
ej, bohatstvo nesmierne!
K tomu bály, poľovačky.
no i núdznych nemierne.

Idyla to veru nie je.
Erdžia kone v maštali.
Žiaľ a smrť ľud s bojom spája,
akoby sa nebáli.

Tvrdí Sväťo, že je nutné
slávnu ríšu zveľadiť.
Trestom je však pre ľud prostý
vojnou si kraj podmaniť.

Odkaz bratov zo Solúna
privítal tiež nadšene.
Obidvoje — meč i slovo —
zaručí zisk úspešne.

Dobyť miesta, dobyť srdcia
radšej evanjeliom
ako bitkou, intrigami.
Vraždiť, je ver' nezmyslom.

Eso má však v ruke vladár.
Na svoj rod nech pamätá.
Iba toľko. Svätožízna.
Epocha je napätá.

Mgr. Tibor Kováč

Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby
Slovanský reverz

Svätý pluk cez Moravu sa tiahne,
tam sa história naša liahne.
Dynastiou Mojmírovcov preniká.
Myslíte si, že vám niečo uniká?

Tak teda čujte!

Hrdý národ...
Včera i dnes,
ten ľudský rod,
zmení sa v des

Pružné piesky času
sťa tie prúty
ohybné sú.

Nepoučiteľná špirála dejín,
od jeho troch detí
až po tretiu vlnu sa dedí.
Šliapeme po lúkach plných mín.

Pevní zostávajte!
Nerozluční..
Vtedy ani hoax nikoho z cesty neodkloní.

Choroba srdca sebecká
je horšia ako neúrodná hlina.
No kde rastie sláva nebeská,
Tam nezostane z prútov drvina.

Tri bolo vždy viac ako jeden,
vieme teraz, vedel to aj eden.
Ale jablko sváru núka had osamote,
praská jeden prút v temnote.

Duní Dunaj a tretia vlna za vlnou sa valí,
každý kričí:
„Mám práva!“
No neoddeľuj ich od povinností!

Zviažte, bratia, sestry,
prúty láskou...
Zatiaľ, čo ich trháte
sťa gumičku respirátorov,

do tmy sa vrháte.
Či na tie zašlé časy už nepamätáte?!
Neveril Egypt...
Neverili farizeji...
Neverili bratia
Neveríme my,
že v jednote je sila
a len sila nás zjednotí.

Každá doba má svoj vzostup
i pád.
Hovorím si: „Bože! Už zostúp
Vlej rozum do hoaxových hláv.

Synom niekto riekol,
vraj prúty sú na bitie.
Tak ich jeden rozplietol
a krajina hynie.

Vždy je čas. A vždy bude...
Zrejme ešte ten pravý nenastal,
aby sme naplnili zemský údel.

Nevysporiadame sa teraz,
Zem si nájde čas
opraviť roztrhnutú reťaz.
Keby aj po tisíci raz.

Pamätaj!
Láska všetko zhojí,
ale sebecká,
ťa ako prút vo dvoje zlomí.

Dúfal Sventopulk,
dúfam i ja,
že podobenstvo si ľudia,
no nie po svojom,
správne vysvetlia.

Zatiaľ je svet veľkou nemocnicou,
v ktorej sa s reverzmi vrece roztrhlo.
Život — ani tenká stuha na prútoch.

Mgr. Stanislava Štulajterová

Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby

Svätoplukove prúty

I spočinul Svätopluk na smrteľnej posteli.
„Synovia moji, už ste dospelí.
Preto vám tieto prúty dávam
a dôležitú otázku pre vás mávam.
Ako bude kniežatstvo pretrvávať,
keď ho budem vám odovzdávať.“

I Svätopluk dal každému synovi prút.
„Vyneste svoj súd!
Jeden prút rozlomiť sa snažte
a svoju odpoveď starostlivo zvážte!“

I všetci traja poľahky prút zlomili
a svoje súdy vyslovili:
„Jeden prút, otec. Zlomiť sa dá jednoducho!“
„To je v prípade, že budete vládnuť len každý svojou rukou!
A teraz zväzok prútov skúste zlomiť!“
„Ale otec! To sa nedá urobiť!“

„Ak budete dodržiavať jednotu, svornosť, bratstvo,
čaká vás vnútorné aj vonkajšie bohatstvo!“

„Ak budete vládnuť spoločne, budete silnejší
a vládnutie bude úspešné!
Ak každý bude vystupovať len sám za seba,
čaká vás neúspech a beda!“

PhDr. Alena Vítová
Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby
Rodinné putá

Jedného dňa si ku mne sadol vnuk a poprosil ma, či mu nepomôžem s učením. Ako dobrá stará mama odložila som svoju knihu, a pomohla vnúčikovi s učením. Postupne vyberal učebnice, zošity, aby si napísal domáce úlohy. Keď vyberal ďalšiu, z aktovky mu vypadla učebnica dejepisu. Ostala otvorená na strane s nápisom Veľká Morava a jej zánik.

Opýtala som sa Matka: „O tom sa teraz učíte?" Maťko prikývol. Maťko vie, že história je mojim koníčkom a dobre si pamätá na čas, keď bol malý, a ja som mu čítala rozprávky pred spaním.

„Babička, chcel by som počuť príbeh o Troch prútoch kráľa Svätopluka." Súhlasila som. Povedala som Maťkovi: „Sadni si ku mne, sem na gaučovku, a vypočuj si moju dnešnú rozprávku."

Ten príbeh sa stal ešte v minulom storočí. Bolo to už dávno, keď sa stretli dvaja krásni mladí ľudia. Muž, Slavomír zo Slovenska a žena, Milena z Moravy. Stretli sa na liečení v Čechách po ťažkých úrazoch, ktoré utrpeli nie vlastnou vinou. Zahľadeli sa do seba a priateľstvo prerástlo do manželstva. Maťkovi som povedala: „ Tento príbeh sa odohráva inom čase, aj keď istá paralela s Veľkou Moravou tu je." Tiež vznikla spojením, manželstvom Moravského a Nitrianskeho kniežatstva. Manželia si za svoj nový domov zvolili mestečko na východnom Slovensku. Postupne sa rodina rozrastala, manželom sa narodili dve dcéry a nakoniec vytúžený syn. Celý život, aj napriek tomu, že boli invalidi, podporovali svoje deti

športe, dávali im nesmierne veľa lásky a učili ich tomu, že súdržná a šťastná rodina je to najdôležitejšie v živote človeka. Učili ich tomu, aké je krásne, ak si ľudia navzájom pomáhajú. Deti postupne rástli, dospievali, vzájomne si pomáhali a mali sa veľmi radi. Netrpeli núdzou, ale ani prebytkom peňazí. Svoje tri deti viedli k pozitívnemu vzťahu k práci a z tohto dôvodu im povolili brigády. Súrodenci mali radosť, že si za zarobené peniaze mohli kúpiť veci pre seba i na seba, vážili si prácu, nemíňali peniaze na hlúposti a často chodili na brigády spoločne. Vychovávali ich tak, že vzájomná pomoc v rodine bola pre nich samozrejmosťou. Manželia svoje deti milovali a všetkým umožnili získať vysokoškolské vzdelanie. Ich prístup bol ku každému dieťaťu rovnaký, všetko - aj svoju lásku - delili rovnako medzi obidve dcéry a syna. Trávili spolu voľný čas aj dovolenky. Deti vyrástli a stali sa z nich samostatní, rozumní, sčítaní, šikovní a pracovití mladí rudia, ktorí postupne opúšťali rodičovské hniezdo. Založili si svoje vlastné rodiny. Vnúčatá prinášali starým rodičom nesmiernu radosť a šťastie, a starkí, aj napriek pribúdajúcim rokom, naďalej pomáhali svojim dospelým deťom. Súrodenci sa veľmi radi vracali domov, k rodičom, a pomáhali im s

nákupmi, upratovaním, či drobnými opravami. Vždy spomínali na spoločne prežité vianočné sviatky.
To čo manželia vštepovali svojim deťom, súrodenci odovzdávali zase tým svojim.

Jedného dňa ich otecko ochorel a ostal pripútaný k lôžku. Súrodenci sa stretli a dohodli sa, ako budú pomáhať mamke, pretože starostlivosť o otecka. manžela by sama nezvládla. Zabezpečili opatrovateľku, ktorá mamke pomáhala dopoludnia, a poobede sa každý z nich po svojej práci vracal do rodného hniezda a pomáhal mamke pri opatrovaní otecka. Vzájomná pomoc všetkých troch súrodeneckých rodín a rodinná súdržnosť, ktorú im rodičia dali do vienka bola tou najlepšou hodnotou, ktorú do života dostali. Po niekoľkých rokoch ich otecko opustil.

Súrodencom ostala už iba mamka, ktorá rozdávala deťom a svojim vnúčatám toľko lásky, koľko dokáže dať len mama. Nedokázala sa vysporiadať so stratou manžela a po niekoľkých rokoch sa začali ozývať následky úrazov a operácií z mladosti. Sestry a brat sa opäť zomkli a dohodli sa na spoločnej starostlivosti pri opatrovaní svojej mamky doma. Nikdy neuvažovali o tom, že by ju umiestnili niekde medzi cudzích. Bolo to náročné, ale tie deti, súrodenci to spolu dokázali. Keď sa blížil koniec a jej čas sa naplnil, zvolala svoje tri deti k sebe a povedala im : „Vždy si pomáhajte, vždy držte spolu a stretávajte sa, pretože rodina je v živote najdôležitejšia. Vychovávajte tak aj svoje deti. Keď vás všetci opustia, keď budete v núdzi, bude tu len rodina, ktorá vám pomôže, ktorá vás podrží."

Milovaná mamička opustila svoje deti doma, doma medzi svojimi deťmi, obklopená ich láskou a starostlivosťou. Súrodenci jej odkaz napĺňajú, pomáhajú si, držia spolu a stretávajú sa spolu so svojimi rodinami. S odstupom času počúvajú od susedov slová uznania za príkladnú starostlivosť o svojich rodičov.

„A čo Svätopluk a jeho tri prúty?" opýtal sa starej mamy Maťko.

„Príbehy tak spoločné a predsa rozdielne. Slovenské a české manželstvo, moravské a nitrianske kniežatstvo. V tom Svätoplukovom súrodenci spolu nedržali, nepomáhali si, súperili medzi sebou," odpovedala stará mama.

Ako by to dopadlo s ríšou Svätopluka, ak by súrodenci držali spolu?" opýtal sa Maťko. „Neviem, nepoznám odpoveď. Možno by sa nerozpadla, možno by nebola ľahkou korisťou a odolala nájazdom cudzích kmeňov," povedala stará mama.

Na chvíľu sa odmlčala a dodala: „Maťko dnes je iná doba, zmenili sa aj hodnoty, ktoré ľudia uznávajú. Naháňajú sa za peniazmi, za lepšími autami, dovolenkami, mobilmi, za kariérou. Stále menej a menej sa stretávajú s priateľmi a čo je smutnejšie aj s najbližším príbuzenstvom, rodinou. Ak si ma pozorne počúval, tak ti určite neuniklo ponaučenie."

Je dôležité pozorne počúvať rady rodičov, je potrebné si ich vážiť a pokúsiť sa žiť podľa nich. Opätovať im lásku, s ktorou nás vychovali, postarať sa o nich a nedovoliť, aby ich staroba

bola smutná, aby zostali sami. Pomáhať si navzájom a rozmýšľať nad tým, čo je v živote najdôležitejšie.

Ivana Zelenáková
ZŠ s MŠ Jarok

Mgr. Darina Dzurilová

Sila slova a sila meča ako odkaz Svätoplukovho kráľovstva

Slovo – niekoľko hlások s určitým významom: rýchlo napísané alebo vypovedané, bez fyzickej sily, a predsa mnohokrát bolestivejšie, zraniteľnejšie, ťažšie sa hojace ako fyzická rana.

Kde sa to berie?

Každý človek je iný, jedinečný, s rôznou dávkou lásky, charizmy, empatie, filantropizmu, nenávisti, závisti, škodoradosti,… . Ak k tomu pripočítame mieru vlastnej spokojnosti so sebou, so svojím životom as životom ľudí, ktorí nás obklopujú, dostaneme sa k podstate slovného prejavu.

Veď predsa nie je silný ten, kto má svaly, ale ten, kto je odhodlaný presadiť svoje názory - a to dvojakým spôsobom: kladným – ak chceme pomôcť dobrej veci, alebo záporným – ak chceme pomôcť sebe aj na úkor iných ľudí.

Slovenský jazyk, pochádzajúci zo slovanského zväzku, vznikol predsa preto, aby sa ľudia navzájom lepšie dorozumeli a pochopili, aby vedeli nájsť spoločné stanoviská a mať sa lepšie v rámci celého spoločenstva. Poznáme toľko rôznych spôsobov, ako medzi sebou komunikovať, vyjadrovať vzájomnú náklonnosť, či požiadať o pomoc. Stačí pritom úcta voči tomu druhému, rovnosť pri komunikácii, či presvedčenie, že podstatu každého človeka tvorí dobro. My Slováci sme predsa prevzali dedičstvo Veľkej Moravy povestnej svojím ľubozvučným jazykom, pohostinnosťou, veľkým srdcom, dobrými zvykmi a krásnou prírodou. Mohli sme do vienka dostať ešte viac?

A predsa…. .

Ako plynie čas a naša spoločnosť sa dostáva na vyššiu úroveň materiálneho života a vedeckého pokroku, stráca sa medzi nami ľudskosť. Pravdaže sú medzi nami ľudia, ktorým nejde o osobnú prestíž a aj v dnešnej, ťažko skúšanej dobe, vedia podať pomocnú ruku iným bez nároku na odmenu, ale stále viac ľudí vidí len vlastné ego. A práve s tým súvisí nespokojnosť, agresivita, pocit nadradenosti, ktoré sa prejavujú nielen matériou, ale aj slovnými útokmi, vulgarizmami, nenávisťou s cieľom ponížiť toho druhého bez zjavných argumentov. Nepozeráme na iných, ba dokonca ani nie na deti a mládež, ktorá má byť našou budúcnosťou, zrkadlom nášho života a spolužitia … a čo z nich bude, až vyrastú? To sa nám vypomstí a vráti ako ťažký bumerang. Prečo vlastne?

Asi sme takmer zabudli na to, že k spokojnému životu netreba prepychové vily, drahé autá, či luxusné dovolenky, že každý z nás je tu iba dočasu a mal by konať v súlade so svojím svedomím, v harmónii s ostatnými ľuďmi a s prírodou. Nie je predsa podstatné, kde žijeme, ako vyzeráme, aké máme postavenie, ale či žijeme šťastne a veci robíme tak, aby sme sa mohli ostatným priamo pozrieť do očí. A sme znovu na začiatku: na začiatku je - slovo. Myšlienka - slovo – veta – a jej výpovedná hodnota. Dobré slovo je pohladením a pozitívnou energiou, ktorá nás povzbudí k ďalším optimistickým a pozitívnym činom, zatiaľ čo nepravdivé či tvrdé slová v nás prebúdzajú agresivitu, nenávisť alebo sú spúšťačom pocitu menejcennosti. Takéto slová sú jedom pre poctivých ľudí. Bolo toto cieľom spoločného

jazyka a slovanskej jednoty? Potrebuje rozumný človek bojovať s hlúposťou a povýšenectvom - či už v slovnom prejave alebo aj fyzickou silou?

Áno, postavme sa proti nespravodlivosti a bráňme si pravdu tak, ako sa to snažil urobiť aj kráľ Svätopluk, ale najprv si musíme zvážiť, čo chceme povedať, ako to podať a byť presvedčení o správnosti nášho tvrdenia, ktoré bude akceptovateľné aj pre ostatných Slovákov, o pravde, ktorá neublíži spravodlivým a nezaseje vlnu nenávisti v našom národe. Bráňme svoju slovenskú pravdu za pokojný a lepší život všetkých Slovákov, celého národa – národa pohostinného, mierumilovného, nesebeckého, ale hlavne národa spravodlivého - so svojou kultúrou, národnými zvykmi a veľkým srdcom. Bráňme si slovenskú (nie vlastnú) pravdu pokojnou a múdrou rečou i presvedčivými skutkami, aby sme boli hodní pomenovania – potomkovia Slovanov, potomkovia veľkého kráľa Svätopluka.

Zuzana Zaujecová
ZŠ s MŠ Jarok

VÝTVARNÁ ČASŤ

1. KATEGÓRIA

1.miesto

Nellka Petríková

Svätopluk a Nitra

2.miesto

Mariola Krajčovič

Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby

3.miesto

Alex Bartal

Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby

1.miesto
Nellka Petríková

2.miesto
Mariola Krajčovič

3.miesto
Alex Bartal

VÝTVARNÁ ČASŤ

2. KATEGÓRIA

1.miesto

Natália Knapová

Cyril a Metod a ich nasledovníci

2.miesto

Nela Boledovičová

Cyril a Metod a ich nasledovníci

3.miesto

Sandra Valášková

Svätopluk a Nitra

1.miesto
Natália Knapová

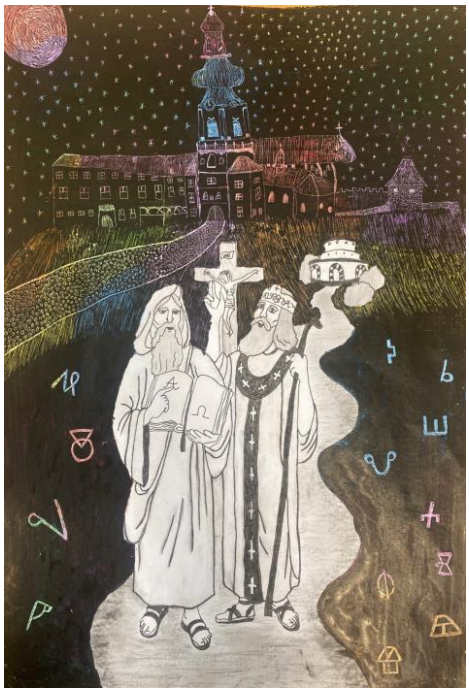

2.miesto
Nela Boledovičová

3.miesto
Sandra Valášková

VÝTVARNÁ ČASŤ

3. KATEGÓRIA

1.miesto

Janka Paľová

Sil slova a sila meča ako odkaz Svätoplukovho kráľovstva

2.miesto

Alexandra Turzová

Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby

3.miesto

Džesika Biharyová

Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby

1.miesto
Janka Paľová

2.miesto
Alexandra Turzová

3.miesto
Džesika Biharyová

VÝTVARNÁ ČASŤ

4. KATEGÓRIA

1.miesto

Miroslav Janičo

Cyril a Metod a ich nasledovníci

2.miesto

Peter Turták

Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby

3.miesto

Nikolas Takács

Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby

1.miesto
Miroslav Janičo

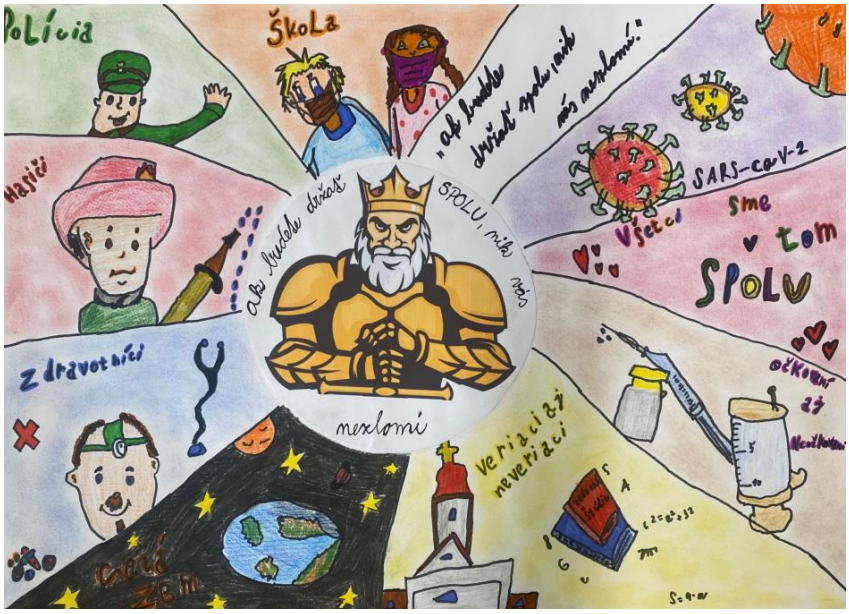

2.miesto
Peter Turták

3.miesto
Nikolas Takács

ELEKTRONICKÁ ČASŤ

1. KATEGÓRIA

1.miesto

Radovan Javorský

Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby

2.miesto

Laura Šimko

Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby

3.miesto

Kristína Kulichová

Cyril a Metod a ich nasledovníci

Radovan Javorský
Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby
Príbeh

Laura Šimko
Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby
PC hra

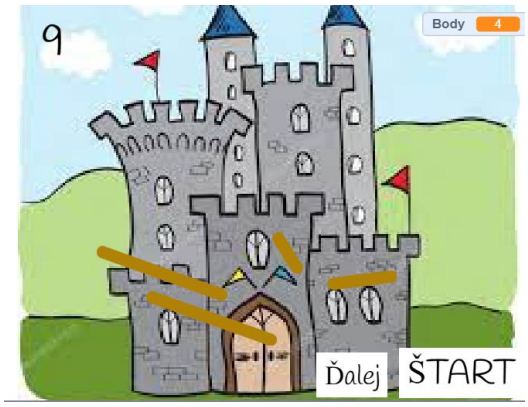

https://scratch.mit.edu/projects/625718432/fullscreen/

Kristína Kulichová
Cyril a Metod a ich nasledovníci
Prezentácia

CYRIL A METOD A ICH NASLEDOVATELIA

Slávni slovanskí vierozvestci

CESTA NA VEĽKÚ MORAVU

- V roku 863 teda Konštantín a Metod spolu s niekoľkými spoločníkmi opustil svoju rodnú zem, aby prišli na Veľkú Moravu a šírili tu kresťanstvo a kultúru.
- Konštantín ešte predtým, než odišli na svoju misiu, zostavil pre Slovanov písmo, Hlaholiku.

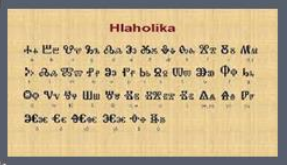

Sv. Konštantín
Sv. Metod

- Pochádzali zo Solúna, nazývaní solúnski bratia.
- Cyril a Metod mali 5 súrodencov. Cyril, krstným menom Konštantín, je z nich najmladší. Narodil sa okolo roku 827.
- Najstarší bol Metod, narodil sa okolo roku 815.

- V roku 867 sa vydali na cestu do Ríma, aby získali povolenie slúžiť latinskú liturgiu v reči ľudu. So sebou niesli aj pozostatky sv. Klementa. Pápež Hadrián II. ich v roku 868 s radosťou prijal a vyhovel všetkým požiadavkám.

Ostatky sv. Klementa slávnostne preniesli do baziliky sv. Klementa.

Bazilika Sv. Klem

Sv. Klement

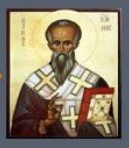

- Ich otec, menom Lev, mal vysoké postavenie v štátnej správe. O matke nevieme nič.
- Metod, starší z bratov, sa stal dôležitým civilným úradníkom. Po čase ho však svetské záležitosti unavili, a preto sa utiahol do kláštora.
- Konštantín sa stal učencom a profesorom, známym ako Filozof, v Konštantínopole.

- Konštantín a Metod sa v roku 860 vydali na misie na územie dnešnej Ukrajiny ku Chazarom.

Domov sa vrátili v roku 862.

- Keď sa byzantský panovník Michal III. rozhodol vyhovieť požiadavke moravského kniežaťa Rastislava, aby mu na jeho územie poslal misionárov, prirodzene boli Metod a Konštantín tou najlepšou voľbou.

- Konštantín sa však už nikdy nevrátil na územie Veľkej Moravy. V Ríme ochorel, vstúpil do kláštora, prijal meno Cyril a zakrátko tam 14. februára roku 869 zomrel.

- Pápež Hadrián II. dal Metodovi list pre slovienskych vladárov, ktorý obsahuje vyhovenie všetkým trom požiadavkám: Ustanovenie školy na čele s Metodom, vysvätenie slovienskych učeníkov na rozličné stupne kňazstva a potvrdenie slovanskej bohoslužobnej reči. Tento dokument patrí k najdôležitejším v histórii Slovenska. Metod sa však na Veľkú Moravu nedostal.

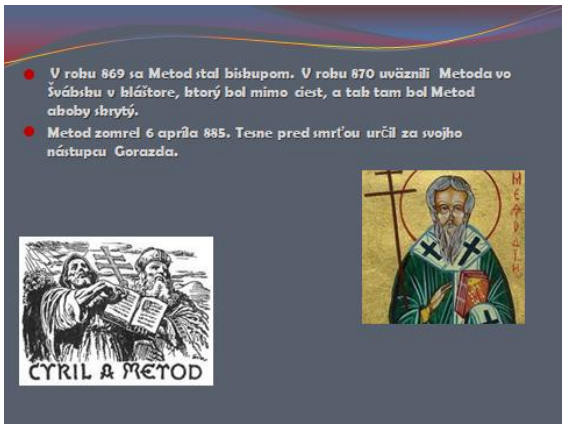
V roku 869 sa Metod stal biskupom. V roku 870 uväznili Metoda vo Švábsku v kláštore, ktorý bol mimo ciest, a tak tam bol Metod akoby skrytý.
Metod zomrel 6 apríla 885. Tesne pred smrťou určil za svojho nástupcu Gorazda.
CYRIL A METOD

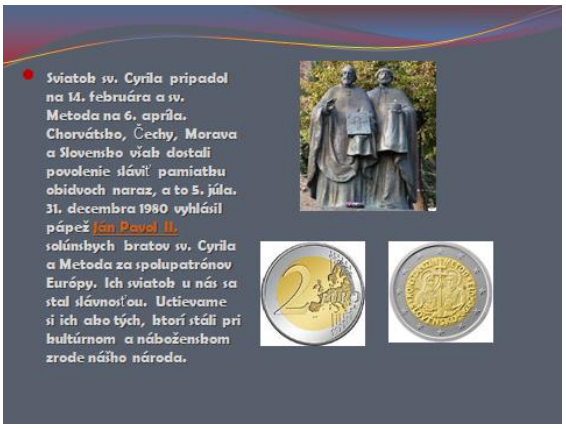
Sviatok sv. Cyrila pripadol na 14. februára a sv. Metoda na 6. apríla. Chorvátsko, Čechy, Morava a Slovensko však dostali povolenie sláviť pamiatku obidvoch naraz, a to 5. júla. 31. decembra 1980 vyhlásil pápež Ján Pavol II. solúnskych bratov sv. Cyrila a Metoda za spolupatrónov Európy. Ich sviatok u nás sa stal slávnosťou. Uctievame si ich ako tých, ktorí stáli pri kultúrnom a náboženskom zrode nášho národa.

Ďakujem
za pozornosť
K. Kulichová, 5.B
ZŠ kráľa Svätopluka
Nitra

ELEKTRONICKÁ ČASŤ

2. KATEGÓRIA

1.miesto

Michaela Daňková

Cyril a Metod a ich nasledovníci

2.miesto

Frederika Madzsóová

Cyril a Metod a ich nasledovníci

3.miesto

Veronika Kuglová

Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby

Michaela Daňková

Cyril a Metod a ich nasledovníci

Webová stránka

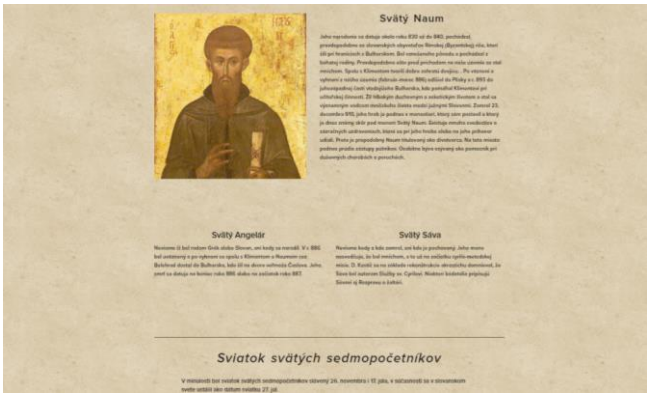

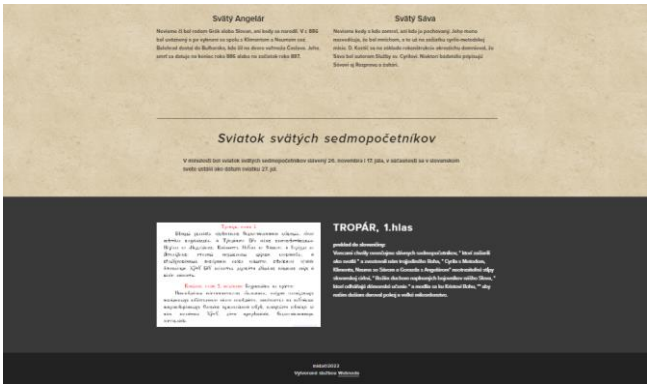

https://cyrilametod6.webnode.sk/

Frederika Madzsóová
Cyril a Metod a ich nasledovníci
Prezentácia

Po Metodovej smrti sa však podarilo kňazovi Vichingovi intrigami dosiahnuť u pápeža, aby za administrátora Veľkej Moravy nepotvrdil Gorazda, ale jeho – Vichinga.
To však trvalo len do roku 893.
Vichinga vyhnal sám Svätopluk.
Gorazd bol žiakom sv. Cyrila a Metoda.
Pochádzal z okolia Nitry.
Spolu so sv. Cyrilom a Metodom a ich pomocníkmi sv. Klimentom, Naumom, Angelárom a Sávom patrí do skupiny svätcov označovaných svätí sedmopočetníci.

Kam sa vydali Cyril, Metod a ich spoločníci v roku 863?
A) do Ríma
B) do Francúzska
C) na Veľkú Moravu

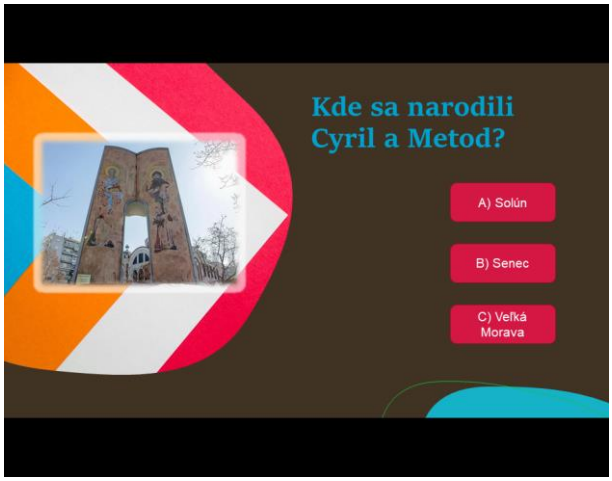
Kde sa narodili Cyril a Metod?
A) Solún
B) Senec
C) Veľká Morava

Ako sa volá písmo ktoré napísal Cyril Slovanom?
A) Latinské písmo
B) Hlaholika
C) Grécke písmo

Akým Občianskym menom sa volal Cyril?
A) Kolumbín Filozof
B) Konštantín Filozof
C) Koloman Filozof

Z kade pochádzal Gorazd?
A) z Veľkej Moravy
B) z Nových Zámok
C) z Nitri

Veronika Kuglová
Tri prúty Svätopluka ako symbol dnešnej doby
Príbeh

Webové stránky, odkazy:

www.matica.sk

facebook.com/dmsnitra/

facebook.com/maticasvk

https://zszobor.edupage.org - Svätoplukovo kráľovstvo (dokumentácia k súťaži)

Finančnú a materiálnu podporu súťaži poskytli:

1. AT STAV Nitra, s.r.o., Martin Huslica, Eva Huslicová, Nitra
2. Záhradníci ZAMI, s.r.o., Michal Beňo, Štitáre
3. FEBOMONT, s.r.o., František Czibula, Vlčany
4. BALÁŽIK – SK, s.r.o., Ivan Balážik, Urmince
5. SLOVPARKET, Ing. Vladimír Slovák, Nitra
6. Farnosť sv. Urbana, Mgr. Milan Polák, Nitra
7. Agentúra Liob, Marián Líška, Lužianky
8. Daffer, s.r.o., PaedDr. Ján Cmarko, Prievidza
9. PreKo, s.r.o., Nitra, Ján Blaho
10. BerCash, s.r.o., Andrej Berkes, Nitra
11. Quo Vadis, Marek Kormanovič, Eva Kormanovičová, Nitra
12. Toscana Nitra, s.r.o., Andrea Aboudi, Lotfi Aboudi, Nitra
13. H&T company s.r.o., Milan Török, Jana Töröková, Nitra
14. Sebestační, s.r.o., Nitra, Matúš Molnár
15. Karol Janovič, Andrea Janovičová, Nitra
16. Róbert Sachs, Oľga Tkáčiková, Nitra
17. Mário Maček, Zdenka Mačeková, Nitra
18. Imrich Turčan, Mojmírovce
19. Martin Štefanka, Lužianky